

Tietoaiika

2/2000

Tietoaika



Vuokra-asuntojen osuus asuntokannasta kasvoi 90-luvulla selvästi. Omistusasuntojen absoluuttinen määrä jopa laski hieman.

Lama ja vuokra-sääntelyn purkaminen ovat kehityksen takana, mutta myös yksin asumisen jatkuva yleistyminen.

90-luvulla muuttui myös perinteinen kahtiajako omistusasumiseen ja asunnon vuokraamiseen.

s. 6-7

4 KESKITTYMINEN RUOKKII KESKITTYMISTÄ

5 RAKENTAMISEN JA ASUMISEN VILKAS VUOSI KIRJASSA ALUEKATSAUKSET 1999

6 ASUNTOJEN HALLINTAMUODOT MURROKSESSA 90-LUVULLA

9 YHÄ USEAMPI ASUU YKSIIN

11 PYSYVIÄ JA KASVAVIA TULOEROJA

14 TUOTTAVUUS HUIPUSSAAN LAMAN JÄLKEEN

18 KOTIMAAN KATSAUS

- Asuntojen hinnat pk-seudulla jo vuoden 1989 lukemissa
- Ilmitulleet huumerikokset lisääntyivät viidenneksen
- Tuotanto kasvoi tasaisesti
- Yritysten määrä kasvoi 3 prosenttia vuonna 1998
- Teollisuusyritysten liikevaihto kasvoi 8 prosenttia...
- ...rakennusyritysten 7 prosenttia
- Palvelualat edelleen tasaisessa kasvussa
- Etelän kotitaloudet tyytyväisimpiä
- Tukkukaupan myynti kasvoi 3,7 prosenttia
- Työttömyys edelleen laskussa
- Toimeentulotuen saajat ja kustannukset vähenivät nopeasti
- Viime vuoden tieliikenteessä kuoli 427 ihmistä

28 KANSAINVÄLINEN KATSAUS

Euroalueen työvoimakustannusten nousu nopeinta Hollannissa ja Suomessa
Palvelukseen halutaan miljoona informaatioammattilaista
Luotonanto voimakkaassa kasvussa
EU:n talouskasvu kiihtynyt
Inflaatio nostaa päätään

30 KUUSELAN KUVIOT

Kuvion tekijän muistilista

Yksin
asuvia
asunto-
kunnista
1950-97



s. 9-11

Kotimaan katsauksen taulukot

- 19 Kokonaistuotannon kuukausikuvaaja
Kansantalouden kysyntä ja tarjonta
Valtionvelka
Valtion tulot ja menot
- 20 Markkinahakkuut
Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi
- 21 Konkursit
Myönnetyt rakennusluvut
Rakennuskustannusindeksi
Asuntotuotanto
Asuntojen hinnat
- 22 Ulkomaankauppa
Vaihtotase
Keskeisiä valuuttakursseja
Keskeisiä korkoja
- 23 HEX-osakeindeksi
Kaupan myynti
Yleisön talletukset pankeissa
Pankkien luotot yleisölle
- 24 Työttömyys
Työllisyys
- 25 Palkansaaajien ansiotasoindeksi
Julkisten menojen hintaindeksi
Kuluttajahintaindeksi
Tuotannon hintaindeksi (1949=100)
Tukkuhintaindeksi (1949=100)
- 26 Tuontihintaindeksi
Vientihintaindeksi
Teollisuuden tuottajahinta-,
kotimarkkinoiden
perushinta-, tukkuhintaindeksi
- 27 Rekisteröidyt uudet autot
Majoitustoimint
Väestömuutokset

Aikasarjataulukot

- 19 Bruttokansantuote
20 Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi
21 Rakennuskustannusindeksi
22 Ulkomaankauppa
23 Kaupan myynnin määräindeksit
24 Työmarkkinat
25 Kuluttajahintaindeksi
26 Tukkuhintaindeksi
27 Väkiluku

28 Kansainvälisen katsauksen taulukko

- Väkiluku • BKT • BKT/as. • BKT vuosimuutos •
Teollisuustuotanto • Työttömyysaste • Kuluttajahinnat
• Vähittäiskaupan myynti • Osakkeiden hinnat

Uudistetut tuottavuus- luvut



s. 15-17

Liikkuvuus lisääntyy, köyhyys kasaantuu

Vuokralla asuminen on yleistynyt. Neljännes suomalaisista asuu vuokra-asunnossa. Vuokra-asunnot ovat yleensä pieniä ja jopa puolet vuokralaisista asuu yksin. Asumismuodoista lisää sivuilla 6–8.

Yksinasuminen on yleistynyt. Noin kuudennes suomalaista asuu yksin. Vaikka yksin asuminen syitä on monenlaisia, se liittyy usein alhaisiin tuloihin. 1990-luvulla pienimpään tuloviidennekseen kuuluvien määrä on noussut erityisesti yksin asuvien alle 45-vuotiaiden miesten ryhmässä. Yksineläjästä lisää sivuilla 9–11.

Köyhyys on keskittymässä kaupunkeihin. Tiheimmin asuttujen alueiden tulotaso on jämähtänyt paikalleen, kun tulot muilla alueilla ovat kasvaneet laman jälkeen. Alueellisista tuuloeroista lisää sivuilla 11–13.

Tästäkö on kysymys? Yksin asuva vuokralainen on vapaa vaihtamaan asuinpaikkaa pienistäkin syistä. Paikalleen ei sido perhe eikä omistusasunto. Liikkuvuutta säätelee vain käytössä oleva rahamäärä eli tulot, jolloin köyhyys kasautuu alueellisesti.

Jussi Melkas ■

Tieto aika

ISSN 0781-0644
Ilmestyy 12 kertaa vuodessa
WWW-sivut:
www.tilastokeskus.fi/tieto aika
PL3A, 00022 TILASTOKESKUS
Sähköposti (Internet):
tiedotus.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
henkilöt: etu.sukunimi@tilastokeskus.fi
faksi (09) 1734 2354
p. (09) 17341

PÄÄTOIMITTAJA:
Jussi Melkas,
p. 1734 3200

TOIMITUSSIHTEERIT:
Jouni Kotkavuori,
p. 1734 2269
Mikko Erjos,
p. 1734 2236

TYÖRYHMÄ:
Maari Haapa-aho (toimittaja),
Kyllikki Kivekäs
(kotimaan katsaus),
Mikko Mäkinen (informaatikko),
Aila Marjamäki (taitto),
Irene Matis (ulkoasu),
Jarmo Nousiainen (kuvitus),
Jussi Korpi (kuvitus).

TILAUKSET:
Annikki Naukkarinen,
p. 1734 2531
Irttonumero: 39 mk,
vuositilaukset 12 numeroa
vuodessa: 410 mk,
kestotilaukset: 350 mk.

PAINOPAIKKA:
Uusimaa Oy

Keskittyminen ruokkii keskittymistä

Väestön muuttoliike ja aluerakenteiden keskittyminen eivät ota hiipuakseen. Viime vuonna tehtiin taas 1990-luvun ennätysmäisiä muuttojen määrässä. Myös keskustelu muuttoliikkeestä on voimistunut. Muuttoliikkeen vauhdittuminen sinänsä aletaan vähitellen tunnustaa. Keskustelun painopiste on siirtymässä muuttoliikkeen vaikutuksiin ja uudenlaisen aluepolitiikan tarpeeseen.

Muuttoliikkeen vauhdittumisen taustalla on useita tekijöitä. Mainitsen näistä pari, jotka käydyssä keskustelussa ovat jääneet turhan vähäiselle huomiolle. Ensiksikin talouskasvun painottuminen uusille kasvualoille on merkittävästi vauhdittanut muuttoliikettä, koska monet näistä aloista ovat alueellisesti erittäin keskittyneitä. Tällaisia uusia kasvualoja ovat uusmediateollisuus, tietotekniikka-ala ja muut yrityspalvelut. Informaatiosektorin kasvu näyttää keskittyvän sinne, missä sitä on ennestään. Esimerkiksi Helsingissä laman jälkeinen työllisyyden elpyminen on ollut lähes yksinomaan informaatiosektorin kasvun varassa. Tuotannon ja työllisyyden ensisijaista asemaa muuttoliikkeen taustalla on muutoinkin syytä korostaa.

Toinen väestön muuttohaluja lisäävä 'uusi' tekijä on alueellisten tuloerojen kasvu. Tältä osin voidaan puhua lähes historiallisesta käännteestä, sillä kotitalouksien alueittaiset tuloerot pienenevät selvästi 1960- ja 1970-luvuilla ja hieman vielä 1980-luvullakin. Ansio- ja omaisuustulojen kohdalla tuloerojen kasvu käynnistyi jo 1990-luvun alun lamavuosina, mutta tulonsiirtojen nopea kasvu tasasi tuloeroja tehokkaasti aina vuosikymmenen puoliväliin saakka. Parina viime vuotena julkiset tulonsiirrot kotitalouksille ovat kuitenkin supistuneet. Myös kuntatalouden vaikeudet ja maatalouden tulokehityksen heikkeneminen ovat lisänneet alueellisia tuloeroja.

Väestön ja työpaikkojen alueellinen keskittyminen vauhdittavat toinen toisiaan. Keskittyminen ruokkii keskittymistä siten, että syy- ja seuraussuhteiden arviointi on vaikeata. Viime aikojen kasvustaan huolimatta alueelliset kehityserot ovat Suomessa vielä hieman vähäisempiä kuin useimmissa muissa EU-maissa. Aina-kin maantieteellisessä mielessä puheet Suomen kah-

tiajasta ovat ehkä jossain määrin harhaanjohtavia; taantuvia alueita löytyy myös hyvinvoivan etelän ja lännen katvealueilta. Toki nykytrendien jatkuminen muuttaisi Suomen aluerakennetta nopeasti.

Julkisuudessa puhutaan ehkä liian yksipuolisesti vain muuttoliikkeen ja alueellisen keskittymisen tuomista kustannuksista. Mitalilla on toinenkin puolensa. Väestön ja työpaikkojen alueellinen keskittyminen on osaltaan vauhdittanut viime vuosien talouskasvua ja kilpailukykyä. Etenkin lamavuosina korostettiin työvoiman joustoja ja alueellisenkin liikkuvuuden roolia kilpailukyvyn lähteenä. Nyt tätä herkkua on saatu runsain mitoin. Lisäksi muuttoluvut vielä aliarvioivat työvoiman liikkuvuutta, koska työsäkäyntialueet ovat jatkuvasti laajentuneet.

Köyhyys on kiinni näkökulmasta ja esimerkiksi siitä, millaisella alueluokituksella ja millaisilla kriteereillä köyhyyttä tai alueellista syrjäytymistä mitataan. Tilastoilla ja aluekehitystä kuvaavilla indikaattoreilla onkin merkittävä rooli aluepolitiikassa ja alueiden kehittämisessä. Tästä esimerkkinä on myös juuri käynnistynyt EU:n uusi alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakausi. Ohjelmaesitykset ja niiden valinta on tehty tilastokriteerien pohjalta. Samoin ohjelmien seuranta ja vaikutusten arviointi edellyttävät luotettavaa tietopohjaa.

Nykyisellä ohjelmakaudella Suomella saattaa olla viimeinen mahdollisuus käyttää EU-rahaa alueidensa kehittämiseen. Jatkossa EU:n laajeneminen ja talouden kasvu mahdollisesti nostavat Suomen alueita tukikriteerien ulottumattomiin.

Aluepolitiikka on esimerkki politiikan ja tiedontuottajien tiiviistä yhteistyöstä niin EU-tasolla kuin kansallisesti. Tilastokeskus on sopeuttanut aluekehitystä palvelevan tiedontuotantonsa EU-vaatimuksiin. Alueellinen panos-tuotostutkimus valmistuu lähiaikoina. Aluetilinpito uudistuu ja sen sisältö laajenee. Tilastollinen tietopohja aluetutkimusten tekemiseen on jatkuvasti parantunut. Jokohan aika on kypsä sille, että osittaistarkastelujen asemesta saataisiin aikaan selvityksiä alueellisen keskittymisen tuomista kokonaisvaikutuksista talouden kasvuun, työllisyyteen ja kansalaisten hyvinvointiin.

Timo Relander, Tilastokeskuksen pääjohtaja

Rakentamisen ja asumisen vilkas vuosi kirjassa

Tilastokeskuksen julkaisema Rakentamisen ja asumisen vuosikirja on jälleen ilmestynyt. Kirja on kattava tietopaketti rakentamisen ja asumisen kehityslinjoista monesta eri näkökulmasta tarkasteltuna. Eri aihealueilta esitetään mahdollisimman tuoretta tilastotietoa, pitkiä aikasarjoja sekä kansainvälisiä vertailuja. Suurin osa tiedoista on peräisin Tilastokeskuksen tilastoista, mutta kirjassa on aineistoa myös asuntorahastosta, maanmittauslaitoksesta, ympäristöministeriöstä ja työministeriöstä.

Poimintoja julkaisun sisällöstä:

- Uudisrakentamisen kasvu jatkui vuonna 1998. Uusia rakennuksia aloitettiin

noin 36 miljoonan kuutiometrin verran, mikä oli 14 prosenttia enemmän kuin vuonna 1997.

- Vuonna 1998 aloitettiin vajaan 32 000 asunnon rakennustyöt. Uusia asuntoja valmistui lähes 30 000 kappaletta, mikä oli 3 000 enemmän kuin edellisvuonna.

- Asunto-osakekauppoja tehtiin 8 prosenttia ja kiinteistökauppoja 11 prosenttia enemmän kuin vuonna 1997. Vanhojen vapaarahoitteisten asuntojen keskihinta oli 6 369 markkaa neliö, 11 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin.

- Asuntolainakysyntä oli vuonna 1998 ennätyksellisen suurta verrattuna tämän vuosikymmenen muihin vuosiin. Uusia asuntoluottoja nostettiin vuoden aikana 54 miljardilla markalla.

- Rakentamisen tuotoksen arvo oli 79,2 miljardia markkaa vuonna 1998. Tuotoksen volyymi kasvoi edellisvuodesta 9 prosenttia. Talonrakentamisen osuus tuotoksen arvosta oli 74 prosenttia, maa- ja vesirakentamisen 25 prosenttia ja rakennuspalvelutoiminnan osuus prosentoin.

- Rakennusalan työllisen määrä on lisääntynyt jo neljänä vuotena peräkkäin. Vuonna 1998 rakennusala työllisti 139 000 henkeä eli 6 prosenttia kaikista työllisistä. Alalla työskenteleviä on kuitenkin yhä noin 60 000 vähemmän kuin huippuvuonna 1990. Rakennusallalla oli työttömiä 24 000 ja työttömyysaste oli 15 prosenttia.

Lähde: Rakentamisen ja asumisen vuosikirja 1999. 226 sivua. Tilastokeskus.

Aluekatsaukset 1999

Tilastokeskuksen Aluekatsaus-sarjan julkaisuista ovat joulukuussa valmistuneet Pohjois-, Itä-, Etelä- ja Länsi-Suomen katsaukset sekä Seutukunta- ja maakuntakatsaus 1999.

Pohjois-Suomen katsaus sisältää tietoa Oulun ja Lapin lääneistä sekä Keski-Pohjanmaalta kunnittain ja maakunnittain. Itä-, Etelä- ja Länsi-Suomen katsauksissa on vastaavia aluetietoja kultakin alueelta. Seutukunta- ja maakuntakatsaus tarkastelee koko maata.

Viime huhtikuussa ilmestyi Kuntakatsaus. Se sisältää tietoja koko maasta kunnittain.

Kussakin aluekatsauksessa on noin 170 havainnollista kuviota ja teemakarttaa, joissa esitetään tilastoja väestöstä, elinkeinoelämästä, työllisyydestä, koulutuksesta, terveys- ja sosiaalipalveluista, asumisesta, liikenteestä, energiataloudesta, ympäristöstä, rikollisuudesta, aluepolitiikasta, kuntien taloudesta ja vaaleista.

Kaikki kuusi aluekatsausta ovat painetun julkaisun ohella saatavina

myös CD-tuotteina. Elektronisessa muodossa julkaisujen kuvat ovat paperiversioista poiketen värillisiä ja helposti siirrettävissä omiin teksteihin tai tulostettavissa värikalvoiksi.

Aluekatsausten esittely esimerkkikuviointeen ja kuvioluettelointeen osoitteessa www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus.html

Asuntojen hallintamuodot murroksessa 90-luvulla

Jari Nieminen ja Jari Tarkoma

Vuoden 1998 lopussa Suomessa oli 2,45 miljoonaa asuntoa vakinaisesti tai tilapäisesti asuttuina taikka tyhjiillään. 90-luvulla asuntojen määrän lisäys on ollut keskimäärin 30 000 kappaletta vuodessa, yhteensä 240 000 asuntoa (taulukko 1). Omistusasuntojen määrä ei juurikaan ole muuttunut, sen sijaan vuokra-asuntokanta on kasvanut 190 000 asunnolla.

Kun vuonna 1990 vuokra-asuntoja oli neljäsosa asunnoista, kahdeksan vuotta myöhemmin niiden osuus oli jo 30 prosenttia. Omistusasuntojen osuus asuntokannasta on samaan aikaan pudonnut 67 prosentista 60 prosenttiin. Missä määrin muutokseen liittyy perinteisen asumisurajattelun heikentyminen, missä määrin kyseessä on vain tiettyyn ajanjaksoon liittyvä heilahdus, jää tulevien tutkimusten selvitettäväksi.

Alueittaiset erot asuntomarkkinoilla ja asuntokannan rakenteessa voivat myös olla suuria. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla vuokra-asuntojen osuus koko asuntokannasta oli vuoden 1998 lopussa 42 prosenttia.

Hallintamuotorakenteen muuttamiseen 90-luvulla on vaikuttanut

Perinteinen jako asunnon omistamiseen ja vuokraamiseen muuttui 90-luvulla. Kuluttajille on tullut myös uusia asumisvaihtoehtoja. Asuntomarkkinoihin ovat vaikuttaneet lama ja vuokrasääntelyn purkaminen. Vuokralla asuminen on yleistynyt.

useita tekijöitä, joista tärkeimpinä voitaneen pitää lamaa lukuisine seurausilmiöineen sekä vuokrasääntelyn purkamista.

Valmistuneiden asuntojen määrä laski koko vuosikymmenen alkupuoliskon. Alimmillaan asuntotuotanto oli vuonna 1995, jolloin uusista asunnoista suuri osa oli valtion tukemaa

vuokra-asuntotuotantoa. Vuokra-asuntojen saatavuuteen onkin vaikuttanut arava- ja korkotukilainoitettu asuntotuotanto. Aravavuokra-asuntojen määrä on kasvoi vuosina 1990-98 noin 50 000 asunnolla ja uusia korkotukivuokra-asuntoja rakennettiin vuoden 1993 jälkeen noin 34 000 kappaletta. Tosin arava-vuokra-asuntojen osuus kaikista vuokra-asunnoista on vuoden 1990 jälkeen laskenut 50 prosentista 44 prosenttiin.

Uudet hallintaperusteet vaikeasti tilastoitavia

Perinteinen kahtiajako omistusasumiseen ja asunnon vuokraamiseen on myös muuttunut, vaikka omistus- ja vuokraasuminen ovat yhä määrällisesti ylivertaisia. Näiden hallintaperusteiden väli-maastoon syntyi 90-luvulla vaihtoehtoksi uusia asumismuotoja, merkittävimpana asumisoikeusasunnot. Vuoden 1998 lopussa asumisoikeustaloissa oli runsaat 16 000 asuntoa.

Tulevista asumispoliittisista ratkaisuista riippuu, miten asumisoikeusasuntojen määrä tulee kasvamaan. Rahoituslaitokset ovat myös kehittäneet asunnon-tarvitsijoiden käyttöön pitkäaikaisia asuntolainoja, ja tarjolle on tullut mahdollisuus ns. osa-omistusasumiseen.

1. ASUNTOKANTA 31.12.1990 JA 31.12.1998

	1990	1998
Asuntoja yhteensä	2 210 000	2 449 000
Omistusasuntoja	1 477 000	1 469 000
Vuokra-asuntoja	546 000	739 000
Näistä aravavuokra-asuntoja	274 000	324 000
Muu tai tuntematon ¹⁾	187 000	241 000

1) sisältää myös asumisoikeusasunnot sekä tyhjäät asunnot

Mainitut hallintamuodot ja niiden lisäksi kuluttajille markkinoidut monet erinimiset asumismallit ovat haaste asuntojen tilastoinnille. Miten nämä asunnon uudet hallintamuodot tulisi luokitella ja mistä lähteestä saadaan tieto kulloisestakin asumismuodosta? Tilastojen perustana olevat väestötietojärjestelmään rekisteröidyt tiedot asuntojen hallinnasta eivät voi ilman muuta pysyä nopeasti muuttuvien asuntomarkkinoiden tasalla.

Omistusasunnosta vuokra-asunnoksi ja päinvastoin

Suomalainen kiinteistöjärjestelmä on perustunut muuttuvaan kiinteistötunnukseen. Lukuisat kiinteistöihin vuosittain

kohdistuvat toimenpiteet muuttavat myös näillä kiinteistöillä sijaitsevien asuntojen tunnuksia. Asuntokannan käytössä tapahtuvien muutosten seuraaminen ja tilastointi on tämän vuoksi ollut hyvin hankalaa. Taulukossa 2 on kuitenkin pyritty kuvaamaan, miten yksittäisten asuntojen hallintamuodot ovat muuttuneet verrattaessa vuoden 1997 lopun asuntokantaa vuoden 1998 lopun kantaan. Kaikkiaan 2 479 000 asuntoa kuuluu ainakin toisen vuodenvaihteen asuntokantaan.

Vuoden aikana tapahtuneet hallintaperusteen vaihdokset omistusasunnoista vuokra-asunnoiksi ja päinvastoin ovat suhteellisen pieniä. Vuoden 1998 lopussa oli noin 9000 vuokra-asuntoa, jotka edellisen vuoden lopussa olivat olleet omistusasuntoina. Saman verran oli aiemmin vuokralla olleita huoneistoja, jotka olivat muuttuneet omistusasunnoiksi. Hallintaperusteen pysyvyyttä selittää ainakin osittain tarkasteluajanjakson lyhyys. Omistusasunnoista 97 prosenttia oli vuoden 1998 lopussa samassa hallintaperusteluokassa kuin edellisen vuoden lopulla. Vuokra-asunnoilla pysyvyys oli 88 prosenttia.

Vuoden 1998 aikana omistusasuntojen määrä kasvoi 4 000 asunnolla ja vuokra-asuntojen määrä

14 000 asunnolla. Uusia asumisoikeusasuntoja taas oli 3 000 enemmän kuin vuoden 1997 lopulla. Kahden poikkileikkaustilanteen vertailuun vaikuttavat vuonna 1998 rakennetut uudet asunnot, joita on noin 30 000. Vastaavasti taulukkoon 2 sisältyy asuinkäytöstä vuoden aikana poistuneita asuntoja ja asuntoja, joita ei tunnusmuutosten vuoksi ole voitu tunnistaa molempina ajankohtina. Valtaosa luokkaan 'Muu hallintaperuste' kuuluvista asunnoista on tyhjillään olleita asuntoja.

Asunnon hallintaperuste vai rakennuksen ominaisuus

Asunnon hallintaperuste kuvaa asunnon hallinnan luonnetta: asuuko omistaja perheenjäsenenä itse asunnossa, vai onko asunto annettu vuokralle. Arava- sekä korkotukivuokra-asunnon samoin kuin asumisoikeusasunnon hallintamuoto poikkeaa kuitenkin luonteeltaan omistustai vuokra-asumisesta, sillä ensin mainitut ovat kaikki asukkaasta riippumattomia. Arava- ja korkotukilainoitettujen asuinrakennusten kaikki asunnot ovat määritelmällisesti vuokra-asuntoja. Siten aravavuokra-asunnon hallintaperusteen muuttuminen edel-

2. ASUNTOKANTA HALLINTAPERUSTEEN MUKAAN 31.12.1997 JA 31.12.1998

Hallintaperuste 1997	Hallintaperuste 1998							Ei asuntokannassa 1998
	Asuntoja yhteensä	Omistusasunto	Aravavuokra-asunto	Korkotukivuokra-asunto	Muu vuokra-asunto	Asumisoikeusasunto	Muu hallintaperuste	
Asuntoja yhteensä	2 479 000	1 469 000	324 000	34 000	381 000	16 000	225 000	30 000
Omistusasunto	1 465 000	1 422 000	-	-	9 000	-	24 000	10 000
Aravavuokra-asunto	316 000	-	316 000	-	-	-	-	-
Korkotukivuokra-asunto	30 000	-	-	30 000	-	-	-	-
Muu vuokra-asunto	379 000	9 000	-	-	334 000	-	22 000	13 000
Asumisoikeusasunto	13 000	-	-	-	-	13 000	-	-
Muu hallintaperuste	213 000	17 000	-	-	23 000	-	166 000	7 000
Ei asuntokannassa 1997	63 000	21 000	8 000	4 000	14 000	3 000	12 000	-

3. ASUNTOVÄESTÖ* HALLINTAPERUSTEEN MUKAAN 31.12.1997 JA 31.12.1998

Hallintaperuste 1997	Hallintaperuste 1998								
	Henkilöitä yhteensä	Omistaa talon	Omistaa asunnon osakkeet	Aravavuokra-asunto	Korkotuki-vuokra-asunto	Muu vuokra-asunto	Asumisoikeusasunto	Muu hallintaperuste	Tuntematon
Henkilöitä yhteensä	5 005 000	2 133 000	1 399 000	551 000	68 000	677 000	37 000	105 000	35 000
Omistaa talon	2 141 000	2 010 000	53 000	22 000	3 000	42 000	1 000	4 000	6 000
Omistaa asunnon osakk.	1 413 000	60 000	1 278 000	16 000	4 000	39 000	3 000	5 000	7 000
Aravavuokra-asunto	554 000	18 000	17 000	470 000	5 000	33 000	2 000	2 000	6 000
Korkotukivuokra-asunto	61 000	2 000	3 000	3 000	48 000	4 000	1 000	-	-
Muu vuokra-asunto	693 000	36 000	42 000	37 000	7 000	554 000	4 000	5 000	8 000
Asumisoikeusasunto	31 000	1 000	1 000	-	-	1 000	26 000	1 000	-
Muu hallintaperuste	104 000	3 000	5 000	2 000	-	5 000	-	88 000	1 000
Tuntematon	9 000	1 000	-	-	-	1 000	-	-	6 000

*) Taulukossa ovat mukana molempina ajankohtina asuntoväestöön kuuluneet henkilöt

lyttäisi koko talon vapautumista aravarajoitusten piiristä.

Vastaavasti asumisoikeusasunnoilla tarkoitetaan asumisoikeusjärjestelmän piiriin kuuluvassa rakennuksessa sijaitsevia asuntoja – vaikkakin esimerkiksi asumisoikeusasunnon väliaikainen vuokraaminen on joissakin tilanteissa mahdollista. Asunnon hallintaperuste ei edellä mainituissa hallintaperusteluokissa yleensä voi vaihtua, mikä käy ilmi myös taulukosta 2.

Puolella miljoonalla hallintamuoto muuttuu vuodessa

Vuoden 1998 lopussa asuntokunnista 65 prosenttia ja henkilöistä peräti 70 prosenttia asui omistusasunnossa. Vakainaisesti asutuista asunnoista vuokra-asuntojen osuus oli 31 prosenttia, mutta vuokralla asuvia henkilöitä oli 1,3 miljoonaa eli neljäsosa väestöstä. Osuuksien erot selittyvät sillä, että vuokra-asunnoissa asuu tavallisesti pienempiä asuntokuntia kuin omistusasunnoissa. Peräti puolet kaikista vuokralla asuvista asuntokunnista on yhden henkilön asuntokuntia.

Taulukossa 3 on kuvattu, miten yksittäisten henkilöiden asunnon hallintaperuste on muuttunut verrattessa tietoja vuoden 1997 ja vuoden 1998 lopussa. Kaikkiaan 5 005 000 henkilöä kuuluu ainakin toisen vuodenvaihteen asuntoväestöön. Vuoden 1998 lopussa 522 000 henkilöllä eli 10 prosentilla asukkaista asunnon hallintamuoto oli toinen kuin vuotta aikaisemmin.

Tavallisesti hallintaperuste voi vaihtua muuton yhteydessä. Vuokra-asunnosta omistusasuntoon oli vuoden aikana siirtynyt 118 000 henkilöä ja vastaavasti omistusasunnosta vuokralla oli siirtynyt 126 000 henkilöä. Omasta osakehuoneistosta omakotitaloon muutti 7 000 henkilöä enemmän kuin toisinpäin. Vuoden 1998 lopussa asumisoikeusasunnossa asuneista 37 000 henkilöstä 4 000 oli vuotta aiemmin asunut omistusasunnossa ja 7 000 vuokra-asunnossa.

Asumismuodon valintaan vaikuttavat monet seikat

Ihmiset eivät aina muuta kokonaisuina perheinä. Nuoret muuttavat erilleen vanhemmistaan ja parit muut-

tavat yhteen tai erilleen. Ihannetilanteessa asuntomarkkinat ovat joustavat ja tarjoavat erilaisia asumisvaihtoehtoja ihmisten elämänvaiheen ja tarpeiden mukaan.

Asumismuodon valintaan vaikuttavat monet seikat. Tällaisia ovat mm. henkilön taloudelliset mahdollisuudet asunnon hankkimiseen, asumisen hintataso ja asuntomarkkinoiden mekanismit asuinalueella, vanhemmista itsenäistyminen, perheen perustaminen, avio- ja avoero tai muu muutos elämänvaiheessa, opiskelu sekä työpaikan saaminen tai menettäminen.

Asumista kuvaavien tilastojen kannalta suuri merkitys on asumiseen liittyvien rekisteritietojen laadulla ja ajantasaisuudella sekä asumista koskevilla lainsäädännöllisillä muutoksilla. Esimerkiksi kotipaikan määrätymistä koskevan lain muutos vuonna 1994 antoi mm. opiskelijoille vapaammin mahdollisuuden ilmoittaa väestörekisteriin merkittäväksi vakituiseksi asuinpaikakseen opiskelupaikkakunnan asunnon.

Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen asuntokanta- ja asuinolotilastoisiin

Kirjoittajat työskentelevät Tilastokeskuksen Henkilötilastot-yksikössä.

Naiset vanhana, miehet nuorena ja keski-iässä

Yhä useampi asuu yksin

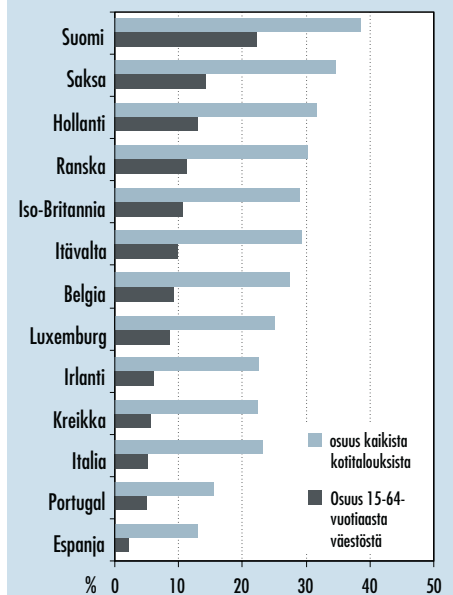
Jouni Kotkavuori

Yksin asuminen yleistyy jatkuvasti. Kysymys ei ole vain elämäntyylistä ja ihmissuhteista. Jo joka neljäs suomalainen on ns. sinkku. Sillä on vaikutuksia asuntotilanteeseen, kulutustasoon, hyvinvointiin ja tuloeroihin.

Yksin asuvien määrä kasvoi viidessä vuodessa 106 000 henkilöllä vuosina 1993-98. Yksin asuminen on yleistynyt kaikissa ikäluokissa 65 ikävuoteen saakka. Sitä vanhempien yksin asuminen on vähentynyt, koska puoliset (lue: miehet) pysyvät aiempaa pitempään elossa.

Eniten yksin asuminen on lisääntyneet nuorten ikäluokissa, mutta tässä muutoksessa on mukana kotikuntalain vaikutusta. Vuodesta 1994 opiskelijat ovat voineet kirjautua opiskelupaikkakunnilleen, kun he sitä ennen asuivat virallisesti (ja myös tilastoissa) kotipaikkakunnallaan.

YKSIN ASUVIEN TALOUDET EU-MAISSA 1998



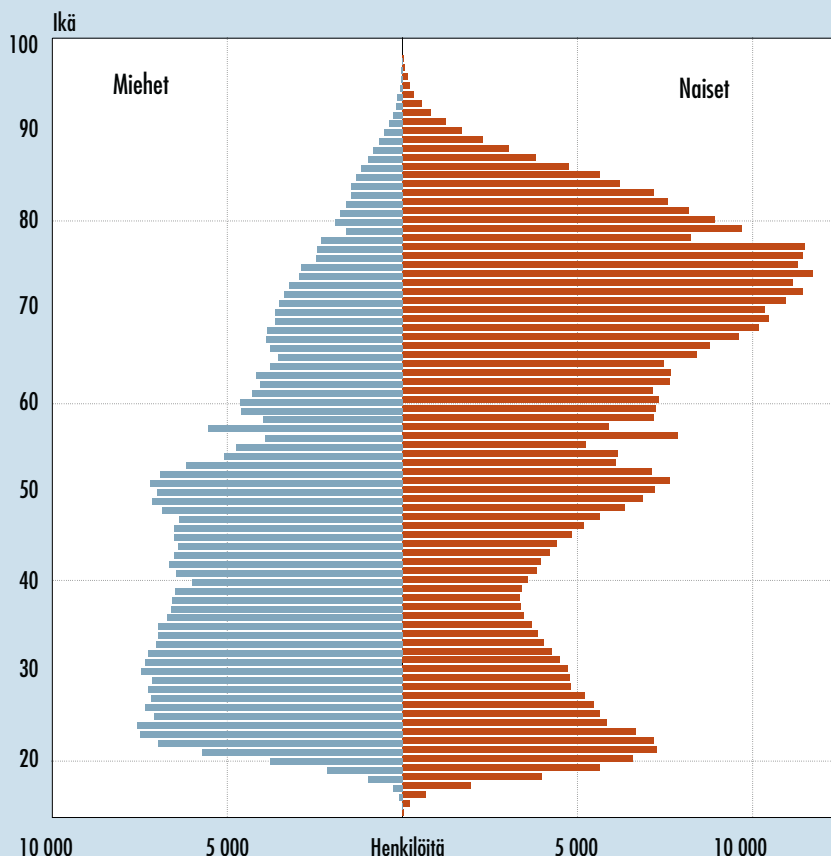
Yksin asuvia oli vuoden 1998 perhetilaston mukaan 827 000. Miesten ja naisten yksin asumisen kaudet eivät osu yksiin. Oheisesta kuviosta näkyy, että miehet asuvat yksin nuorena ja keski-iässä. Miehiä kauemmin elävät naiset taas asuvat yksin nimenomaan vanhuudessa. Nuorempien naisten yksin asumista vähentää se, että naisissa yksinhuoltajia on selvästi enemmän kuin miehissä.

Niin sanotuiksi sinkkuiksi yksinhuoltajaäidit kuitenkin voidaan lukea. Sinkkuja on huomattavasti enemmän kuin yksin asuvia. Sinkkuksi tullaan useita teitä: lähtemällä vanhempien kodista, eroamalla, lasten lähtiessä pesästä, jäämällä leskeksi. Hyvinvointikatsauksen tuoreimmassa numerossa on laskettu sinkkujen määräksi 1,4 miljoonaa, kun lukuun on otettu 20 vuotta täyttäneet yksin asuvat henkilöt, naimattomat henkilöt ja yksinhuoltajat.

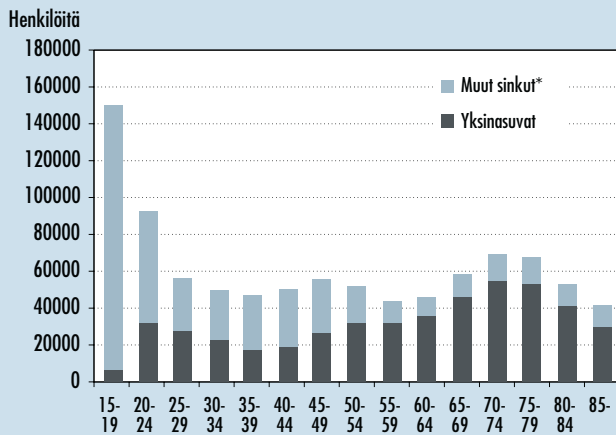
Sinkkuus kasvattaa vuokra-asuntojen tarvetta

Sinkkuuntumiskehitys kasvattaa uusien asuntojen tarvetta. Vuokra-asumisen nousu 90-luvulla on nähtävä myös tätä taustaa vasten. Hyvinvointikatsauksen laskelmien mukaan yli puolet asuntojen uustuotannosta vuosina 1993-98 tarvittiin pelkästään kotitalousrakenteen muutoksen aiheuttamaan asuntontarpeen tyydyttämiseen.

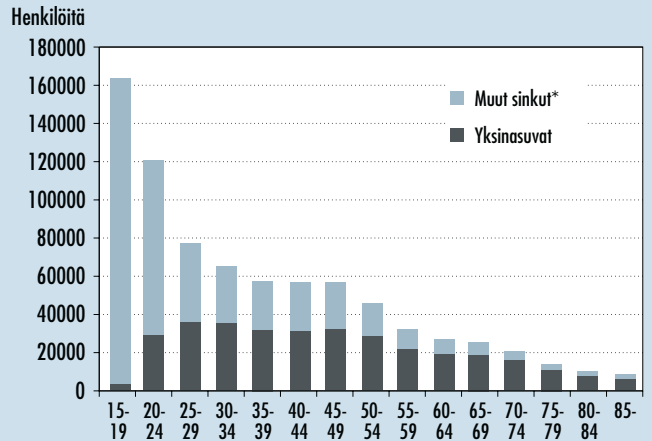
YKSIN ASUVAT MIEHET JA NAISET IÄN MUKAAN VUONNA 1998



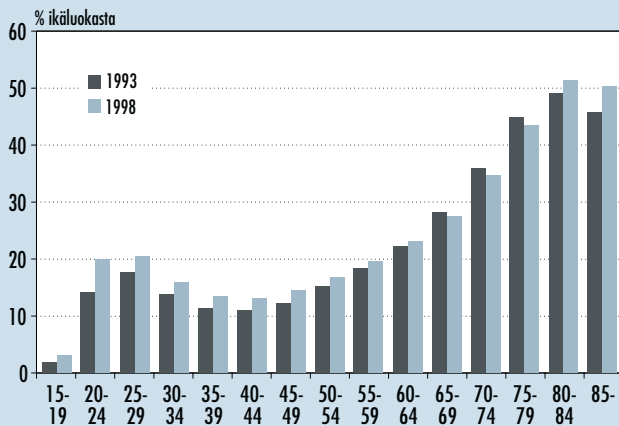
SINKKUNAISET VUONNA 1998



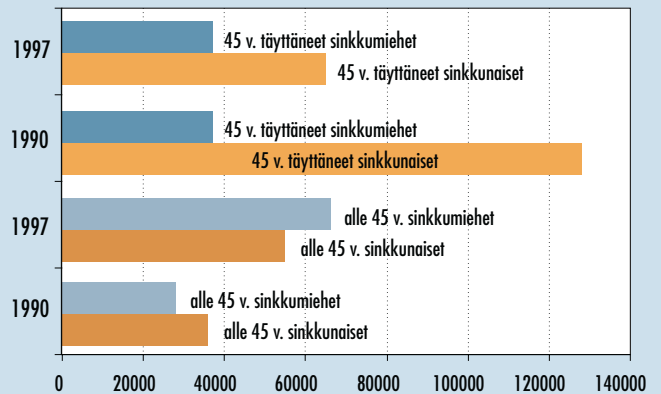
SINKKUMIEHET VUONNA 1998



YKSI ASUVIEN OSUDET IKÄLUOKASTA 1993 JA 1998



PIENITULOISIMPAAN TULOVIIDENNEKSEEN KUULUVIEN SINKKUIEN LUKUMÄÄRÄ IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1990 JA 1997



Asunnot sinänsä ja niiden varustaminen kodinkoneilla aiheuttavat välittömästi ja välillisesti suuria energiataloudellisia vaikutuksia. Yksin asumisen lisääntyminen onkin energian kulutuksen kasvulaskelmien keskeisiä tekijöitä. Oheisesta taulukosta käy ilmi, että lähes puolet yhden hengen talouksista

omistaa auton. Pesukone ja pakastin on kahdella kolmasosalla.

Vaikutuksia kulutukseen ja tuloeroihin

Yksin asuminen on Suomessa, kuten muissakin Pohjoismaissa, selvästi yleisempää kuin muualla Euroopassa. Väli-meren maissa kolmen sukupolven perheillä on vielä suuri merkitys myös sosiaaliturvan täydentäjänä.

Hyvinvointikatsauksen artikkelikonkaisuudessa kiinnitetään huomiota perheeseen ja yksin asumiseen merkitykseen syrjäytymiseen, kulutukseen ja tuloeroihin. Perhe ei nykyaikaisessa yhteiskunnassa tyydytä ainoastaan tunne-elämän tarpeita, vaan myös materiaalista hyvinvointia.

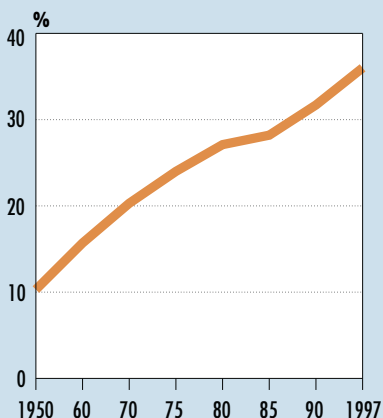
Britanniassa kotitaloustuotantoa tutkinut Stein Ringen on ajatuskokeena "hävittänyt perheen". Ringen väittää, että noin puolesta nykyisestä kulutustasosta pitäisi luopua, jos kaikki eläisivät itseksensä nykyisenlaisilla

ERÄIDEN KESTOKULUTUSTAVAROIDEN YLEISYYS YHDEN HENKILÖN TALOUKSISSA, %

	1994	1996	1998
Väritelevisio	89	88	90
Kaapelitelevisio	32	36	37
Satelliittiantenni	9	11	13
Videonauhuri	45	49	57
Cd-soitin	26	41	50
Tietokone	12	20	21
Mikrotietokone	9	17	19
Pesukone	63	70	63
Jääkaappi	97	97	98
Pakastin	62	64	63
Sähköpelokone	31	32	29
Astianpesukone	19	15	16
Mikroaaltouuni	55	59	65
Yleiskone	20	18	20
Vesisänky	8	4	4
Leipäkone	3	4	2
Kotipuhelin	83	76	61
Matkapuhelin	8	24	57
Puhelinvastaaja	14	18	16
Vaihdepyörä	58	64	61
Oma auto	44	46	46
Moottori- tai purjevene	9	8	10

Lähde: Tilastokeskus, kulutustutkimus

YKSI ASUVIA % ASUNTOKUNNISTA



hyödykemarkkinoilla. Ringen perustaa väitteensä kotitalouksien skaalaedun, yhteistoiminnan ja sisäisten palvelujen tuotamaan hyötyyn, joka tehostaa kulutusta ja siitä saatavaa hyvinvointia.

Yksin asumisen lisääntymisellä ja kotitalousrakenteiden muutoksella yleensä voi siis olla vaikutusta aineellisen hyvinvoinnin muutossuuntaan. Talouskasvu ja materiaalsen kulutuksen kasvu hajoavat entistä pienemmille ja "tehottomammille" yksiköille.

Erillisiksi kotitalouksiksi ryhmittymisen vaikuttaa myös tuloeroihin, kun tulo-

potti jaetaan entistä pienemmiksi palasiksi. Yhteiskunnan tuella keskituloinen kotitalous voi jakautua yhdeksi köyhäksi ja yhdeksi aiempaa parempitulokseksi taloudeksi.

Sinkkunaiset taloudellisesti tiukoilla

Alle 45-vuotiaiden sinkkujen kuuluminen pienituloisimpaan kansanosaan lisääntyi selvästi 90-luvulla, kuten oheisesta kuviosta käy ilmi. Vanhemmissa ikäryhmissä erityisesti naisten asemaan on kohentanut eläkejärjestelmän kypsyminen. Edelleen kuitenkin kaikista yk-

sin asuvista naista puolet kuuluu kahteen alimpaan tuloluokkaan.

Erityisen tiukoilla ovat alle 25-vuotiaat, joiden keskitulot ovat selvästi alhaisemmat kuin nuorten sinkkumiesten. Nuoret naiset haluavat itsenäistyä aikaisemmin kuin miehet, epävarmoillakin tuloilla. Naiset myös useammin opiskelevat, kun taas nuoret miehet ovat useammin työssä tai työttöminä.

Lähde: Hyvinvointikatsaus 4/99. Tilastokeskus.

Orastavaa kaupunkiköyhyyttä

Pysyviä ja kasvavia tuloeroja

Kuntien väliset erot asukkaiden tuloilla mitattuna ovat varsin pysyviä. Parempituloiset pysyvät sellaisina ja pienituloiset samoin. Osat vaihtuvat tai tasoittuvat harvoin, erot ovat 90-luvulla enimmäkseen kasvaneet. Tämä käy ilmi Oulun yliopiston maantieteen laitoksen analyysistä, joka kertoo myös kaupunkien tiheästi asuttujen alueiden tulojen jälkeen jäämisestä suhteessa harvemmin asuttuihin alueisiin.

Jarmo Rusanen, Alfred Colpaert, Toivo Muilu & Arvo Naukkarinen

Tässä artikkelissa tarkastellaan asutokunnittaisten valtionveronalaisten tulojen muutosta vuosien 1989, 1993 ja 1997 tietojen avulla kuntatasolla ja aluerakenteessa. Havainnointityksikkönä käytetään yhden neliökilometrin ruutua.

Ensimmäinen tarkasteltava vuosi on korkean taloudellisen kasvun vuosi, jolloin lamasta ei ollut tietoaakaan. Keskimäinen vuosi oli työttömyysasteella ja työttömien absoluuttisella määrällä mitattuna taloudellisen taantumana pahin vuosi: molemmat muuttujat olivat maksimissaan valtakunnan tasolla. Viimeisin vuosi, jolta

tieto on saatavilla, kuvaa taloudellista nousukautta.

Alueelliset tuloerot kasvussa

Koko maata koskevien tietojen perusteella (Tietoaika 1/1999) väestön tuloerot olivat vuosina 1989-1997 suurimmillaan vuonna 1997 (Vuonna 1998 tuloerojen kasvu jatkui, ks. Tietoaika 1/2000).

Tuloerojen kasvu näkyy myös paikkatietoon perustuvassa alueellisessa aineistossa. Minimiarvoja lukuun ottamatta jakaumaa koskevien tunnuslukujen arvot ovat kasvaneet molempina

ajanjaksoina, mutta erityisesti aikavälillä 1993-1997.

Eniten ovat kasvaneet hyvätuloisia koskevat tunnusluvut eli kolmas neljännes, desiili 9:n arvo sekä varsinkin maksimiarvo.

Kuntien keskinäiset tuloerot pysyviä

Edellä esitetyt ruututiedot tiedot on seuraavaksi aggregoitu kuntatasolle. Kartta 1 vuodelta 1997 osoittaa selkeät alueelliset erot. Uusimaa, Helsinkiä ja Tamperetta yhdistävä radanvarsi, Turun ympäristö, osin Ahvenanmaa, Vaasan rannikkoseutu sekä Oulun seutu erottuvat laajoina, yhtenäisinä korkeimpaan tuloneljänneeseen kuuluvina alueina. Muita ylimpään tuloneljänneeseen kuuluvia alueita ovat muutamat keskukset, kuten Kajaani, Kuopio, Varkaus ja Jyväskylä. Myös muita yksittäisiä kuntia kuuluu tähän ryhmään.

Alimman tuloneljänneksen, eli asuntokunnittaisilla veronalaisilla tuloilla mitattuna köyhimpien kuntien, valtionveronalainen keskitulo oli määrittäisesti noin 61-83 prosenttia ylimmän tuloneljänneksen kuntien alarajasta. Näissä kunnissa asuntokunnittaiset valtionveronalaiset tulot olivat siten vähintään 17-39 prosenttia alemmat kuin ylimmässä tuloneljänneksessä. Alhaisen tulotason ja korkean tulotason kuntien eroja voidaan pitää varsin merkittävinä.

Vuosi 1997 kuvaa poikkileikkaustilannetta. Kartassa 2 on analysoitu kunkin kunnan muutosta suhteessa kuntien koko maan mediaanituloon (mediaani on luku, joka jakaa kunnat havaintomäärältään kahteen yhtä suureen joukkoon). Kartan avulla voidaan seurata muutosta kuntatasolla.

Hieman vajaa 200 kuntaa (noin 44 prosenttia) kuului molempina ajankohtina joko alhaisimman tulotason neljännekseen tai ylimmän tulotason neljännekseen. Vastaavasti vain noin 6 prosenttia kunnista joko nousi mediaanitulojen alapuolelta yli mediaaniarvon, toisaalta saman verran kuntia koki päinvastaisen muutoksen. Mainittakoon lisäksi, että vain yhdessä kunnassa, Savonrannassa, tulot laskivat aikavälillä 1989-97.

Alueellisesti mediaanitulojen alapuolelle molempina vuosina sijoittuvat köyhimmät kunnat sijaitsevat Länsi-, Keski- ja Itä-Suomessa sekä osin Pohjois-Suomessa (kartan vaaleanvihreä). Kuntia, joiden tilanne suhteessa muihin kuntiin on huonontunut (tummanvihreä väri) sijaitsee yhtenäisenä alueena Pohjois-Suomen itärajalla, mutta myös muualla Suomessa.

Tulotasoan parantaneet kunnat (oranssi väri) sijaitsevat pääasiassa eteläisessä Suomessa. Parhaimman tulotason yhtenäinen iso aluekokonaisuus (punainen väri) sijaitsee Etelä-Suomessa, alkaen idästä Vehkalahdelta ja ulottuen Länsi-Suomen merenrantakuntiin saakka. Muualla Suomessa parhaita kuntia ovat pääasiassa kaupunkikunnat ja niiden lähistöllä olevat kunnat.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että kuntien keskinäinen tilanne asukkaiden valtionveronalaisilla tuloilla mitat-

TAULUKKO 1. ASUNTOKUNNITTAISTEN VALTIONVERONALAISTEN TULOJEN (MARKKAA) TUNNUSLUVUT VUOSINA 1989, 1993 JA 1997

	Minimi-arvo	Desiili 1 (10 %)	1. neljännes	Mediaani	3. neljännes	Desiili 9 (90 %)	Maksimi-arvo	Keskiahajonta
1989	25 116	92 839	112 958	136 170	162 378	189 413	718 617	40 618
1993	26 661	103 204	123 650	148 109	176 379	225 562	1 209 265	46 192
1997	27 314	114 681	139 154	169 627	204 619	268 154	4 370 197	66 286
Muutos 1989-97	2 198	21 842	26 196	33 457	42 241	78 741	3 651 580	25 668

tuna on varsin pysyvä. Jos kunta kuuluu parempituloisiin, siellä se hyvin todennäköisesti pysyy ja päinvastoin, pienituloiset kunnat ovat pysyvästi pienituloisia. Muutoksia luokasta toiseen ei juurikaan tapahdu. On kuitenkin muistettava, että asukkaiden tulotason sinänsä on selkeästi kasvanut (taulukko 1), mutta kuntien keskinäinen asetelma on pysynyt ennallaan.

Kaupunkien väentihentymät jäämässä jälkeen

Väestötiheyden avulla pystytään tarkastelemaan tulojen muuttumista aluerakenteessa kuntien hallinnollisista rajoista riippumatta desiilitarkastelun avulla (taulukko 2). Kussakin väestödesiilissä on yhtä paljon väestöä eli kymmenesosa Suomen väestöstä.

Vuonna 1989 tulotaso aluerakenteessa oli vielä hyvin tasainen poikkeuksena asutusrakenteen ääripäät. Harvimpaan asutun maaseudun (desiili 1) tulotaso oli tuolloin poikkeuksellisen alhainen. Myös desiilin 2 ja tiheimmin asuttujen alueiden, desiilin 10, tulotaso oli keskimääräistä alhaisempi.

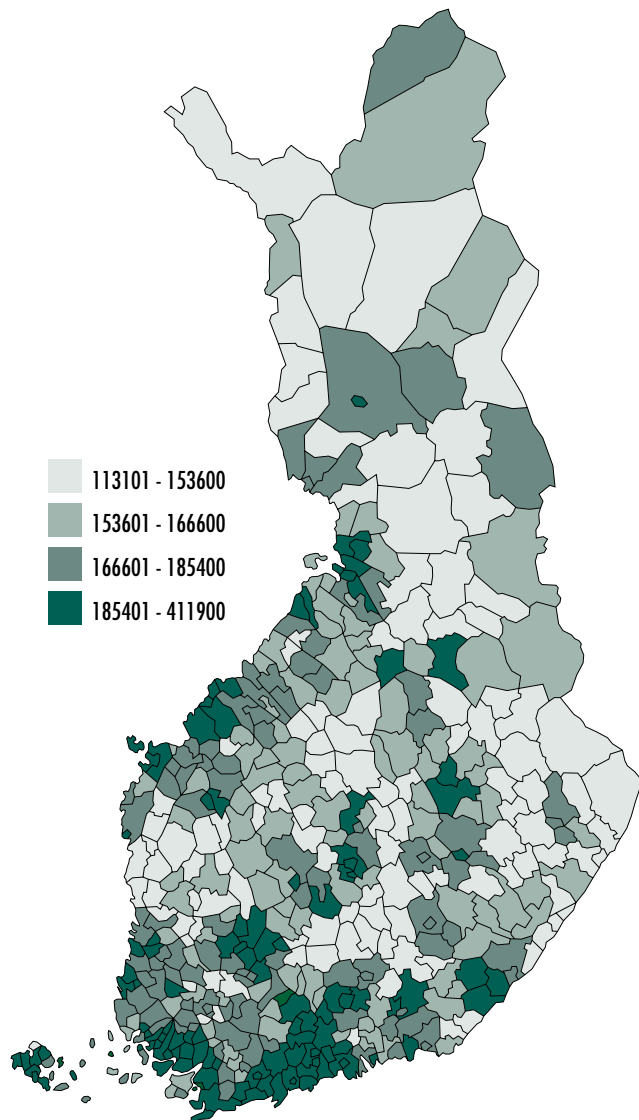
Mediaanitulo kasvoi 1989-93 jaksolla 136 170 markasta 148 109 markkaan. Kehitys aluerakenteessa ei ollut tasainen. Suurin suhteellinen kasvu oli desiileissä 2 ja 3, jopa kolme-nelinkertainen tiheimmin asuttuihin alueisiin verrattuna (desiilit 9 ja 10). Vielä tuolloin harvimpaan asutun alueen tulot olivat selvästi alhaisemmat tiheimmin asuttuun desiiliin verrattuna.

Desiilien 9 ja 10 alueet sijaitsevat 32 kaupunkikunnassa. Alueista pääkaupun-

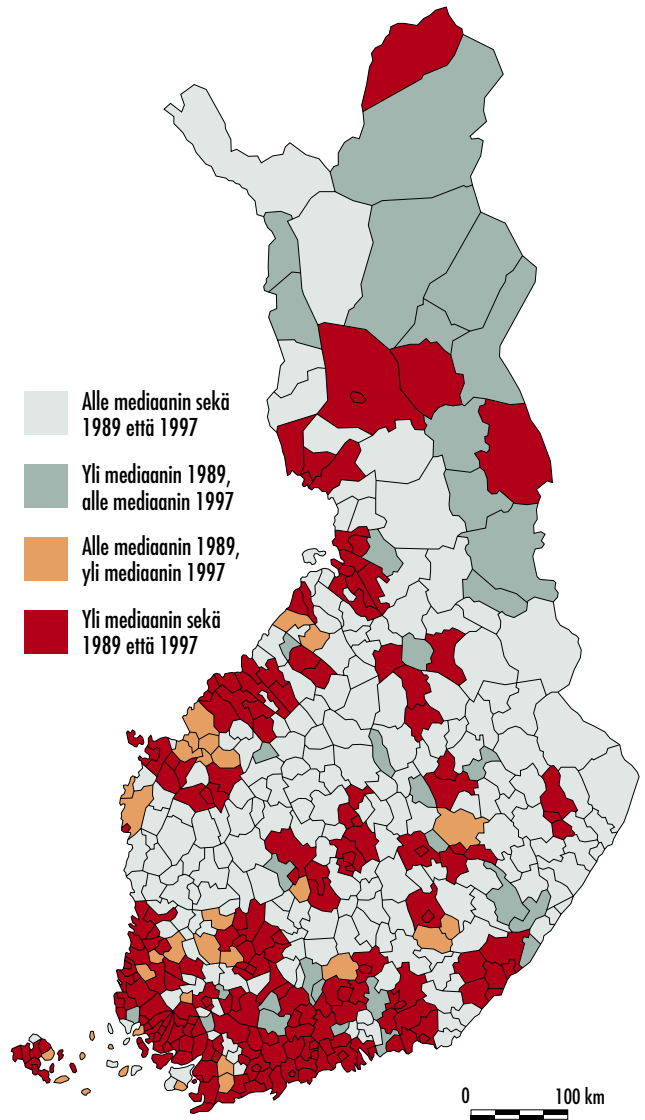
TAULUKKO 2. VALTIONVERONALAISET ASUNTOKUNNITTAISET MEDIAANITULOT VÄESTÖ-DESIILEITTÄIN VUOSINA 1989, 1993 JA 1997 (AINEISTO: TILASTOKESKUS).

Väestö-Desiili	Asukkaita asuttuja neliökilometrin ruutuja kohden	markkaa			Muutos-%		
		1987	1993	1997	1989-93	1993-97	1989-97
1	1-19	126 131	134 378	159 652	6,1	18,elo	26,6
2	20-67	139 170	157 143	183 908	12,9	17,0	32,1
3	68-263	150 579	165 872	191 906	10,2	15,7	27,4
4	264-533	156 153	165 732	188 354	6,1	13,6	20,6
5	534-872	156 665	165 200	185 869	5,4	12,5	18,6
6	873-1257	156 983	166 319	186 505	5,9	12,1	18,8
7	1258-1778	151 311	161 838	182 189	7,0	12,6	20,4
8	1780-2588	154 879	164 255	178 509	6,1	8,7	15,3
9	2591-4152	150 430	155 036	173 301	3,1	11,8	15,2
10	4154-19192	145 116	150 940	162 336	4,0	7,5	11,9

1. ASUNTOKUNNITTAISET VALTIONVERONALAISET TULOT KUNNITTAIN VUONNA 1997, MARKKAA



2. KUNTIEN TYYPITTELY MEDIAANITULOJEN SUHTEEN 1989-1997



Kartta on tehty käyttämällä kvartiililuokitusta, jolloin kaikissa luokissa on lukumäärältään yhtä monta kuntaa

Kartat: Oulun yliopisto, maantieteen laitos 1999
Ainesto: Tilastokeskus

kiseudulla on puolet ja vain viideosa muualla kuin kymmenessä suurimmassa kaupungissa.

Absoluuttisesti ja suhteellisesti tulotason muutos oli suurin jälkimmäisellä ajanjaksolla. Vuosien 1993-97 kehityksestä on osin nähtävissä koko ajanjakson trendi eli valtionveronalaisten tulojen muutosten voi todeta melkein suoraviivaisesti seuraavan väestötiheyttä: mitä suurempi väestötiheys, sitä vähemmän tulot kasvoivat ajanjaksolla, ja päinvastoin. Erityisen selvät erot ovat koko ajanjaksoa 1989-97 tarkasteltaessa. Harvimpaan asuttu alue, desiili 1, on jo ottanut lähes kiinni desiilin 10 tulotason, vaikka

ero absoluuttisesti vuonna 1989 oli lähes 20 000 markkaa.

Miten tätä empiiristä tulosta tiheästi asuttujen alueiden tulojen orastavasta jälkeen jäämisestä voisi tulkita? Kolmen eri vuoden poikkileikkausaineistolla mitattuna näyttää siltä, että tiheimmin asuttujen alueiden tulotaso Suomessa, käytännössä kaupungeissa ja taajamissa, on jämähtänyt paikalleen muiden alueiden tulotason kasvaessa.

Taajamoituneiden alueiden tulotasona on alentanut ennen kaikkea työttömyys ja heikko taloudellinen huoltosuhte (joka kuvaa väestön

passiivi/aktiivisuhdetta). Tiheimmin asuttujen alueiden tulotaso myös vaihtelee vähiten. Tiheimmin asuttujen alueiden muita hitaampi tulotason kehitys saattaa olla merkki siitä, että ainakin osin pitkään jatkuneen työttömyyden seurauksena alhaisten tulotason alueita on jo syntynyt tai on syntymässä kaupungeihin.

Tutkimusta on rahoittanut Kunnallisalan kehittämissäätiö.

Kirjoittajat työskentelevät Oulun yliopiston maantieteen laitoksella

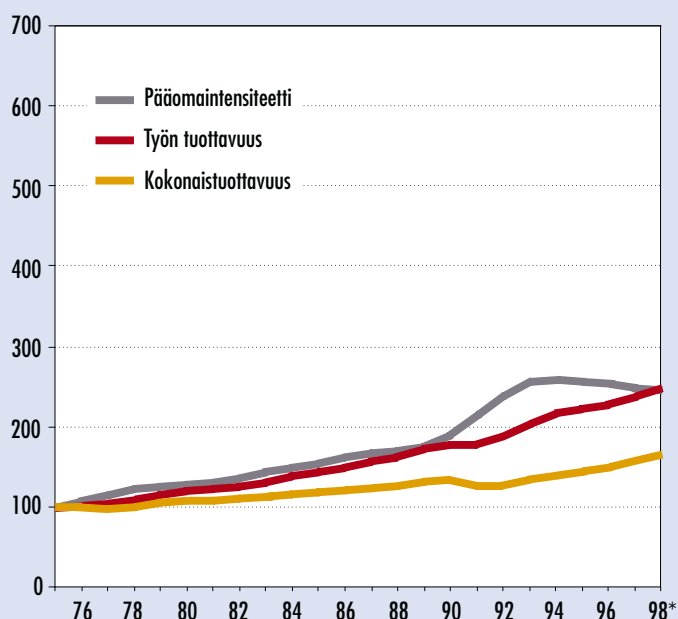
Tuottavuus huipussaan laman jälkeen



Tilastokeskus on julkaissut uudistetut toimialoitteiset tuottavuusluvut vuosilta 1975-98. Markkinatuotannossa sekä pääoman tuottavuuden että kokonaistuottavuuden vuotuiset keskipasvut ovat 90-luvun laman jälkeen korkeammat kuin koskaan aiemmin koko tarkastelujaksona. Sen sijaan työn tuottavuuden kasvu oli laman aikana vielä korkeampi.

Jukka Jalava

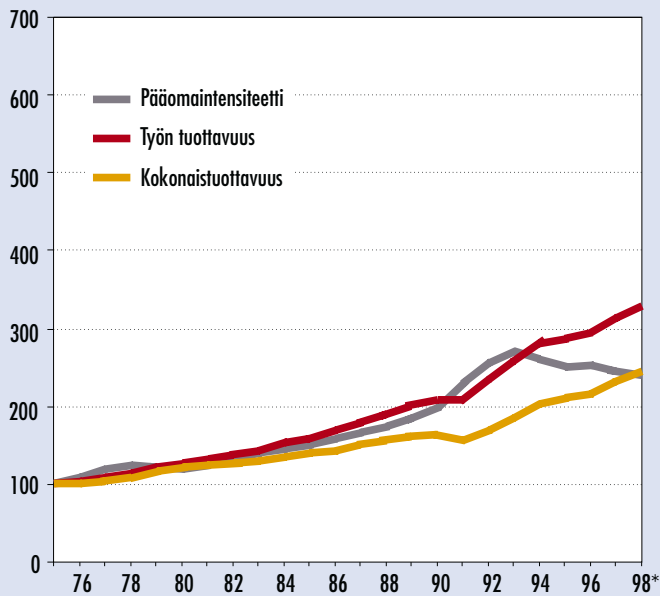
KUVIO 1 MARKKINATUOTANNON TUOTTAVUUSKEHITYS



Suurimmat muutokset aiempiin laskelmiin verrattuna johtuvat kansantalouden tilinpidon siirtymisestä EU-maiden yhteiseen tilinpitojärjestelmään (EKT95), joka perustuu YK:n maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 (SNA93) -suositukseen. Erityisesti pääomanmuodostuksen käsite on laajentunut. Nyt luetaan investointeihin, eli kiinteän pääoman bruttomuodostukseen, mukaan myös aineettomien kiinteiden varojen hankinta kuten tietokoneohjelmistot, malminetsintä sekä viihteen, taiteen ja kirjallisuuden alkuperäisteokset.

Toinen merkittävä muutos aiempiin tuottavuuslaskelmiin nähden on siirtyminen vuoden 1995 käyttöön kiin-

KUVIO 2 TEHDASTEOLLISUUDEN TUOTTAVUUSKEHITYS



teähintaisten laskelmien uutena perusvuotena. Lisäksi on OECD:n suosituksen mukaisesti ryhdytty käyttämään kiinteän pääoman bruttokantaa nettokannan sijaan pääomapanoksena.

Pääoman vajaakäyttö purkautunut

Kuten kuviosta 1 näkyy, markkinatuotannossa tuottavuuskehitys on laman

jälkeen varsin nopeaa. Työn tuottavuuden vuotuinen keskimääräinen kasvuvuosi on vuosina 1993-98 ollut keskimäärin 3,9 prosenttia, pääoman tuottavuuden keskimääräinen kasvuvuosi 4,9 ja kokonaistuotavuuden keskimääräinen kasvuvuosi 4,4 prosenttia.

Ainoastaan työn tuottavuuden muutos on aiemmin ollut korkeammalla tasolla. Vuosina 1990-93 se oli keskimäärin 4,7 prosenttia vuodessa. Pääomaintensiteetistä (brutto-

kanta per tehtyt työtunnit) on nähtävissä, että laman aikainen pääomakannan vajaakäyttö on purkautunut, ja pääomaintensiteetti on pudonnut lähelle pitkäaikaista trendiään.

Tehdasteollisuuden tuottavuusluvut ovat vielä parempia kuin koko markkinatuotannon luvut. Tehdasteollisuudessa työn tuottavuuden keskimääräinen kasvuvuosi oli vuosina 1993-98 keskimäärin 5 prosenttia vuodessa, pääoman tuottavuus kasvoi 7,5 ja kokonaistuottavuus 6,1 prosenttia vuodessa.

Kuviosta 2 on myös nähtävissä, että pääomaintensiteetti on laman jälkeen laskusuunnassa. Tämä heijastanee osaltaan tehdasteollisuuden sisäistä rakennemuutosta pääomavaltaisesta tuotannosta kohti aineettoman pääoman merkitystä korostavaa tuotantoa.

Huimin tuottavuuskehitys sähkötekniisissä laitteissa

Tuskin kenellekään suomalaiselle tulee yllätyksenä, että tehdasteollisuuden hyvän tuottavuuskehityksen takana on erityisesti toimialan DL, Sähkötekniisten tuotteiden ja optisten laitteiden valmistus, aivan loistava tuottavuuskehitys 90-luvulla (katso kuvio 3).

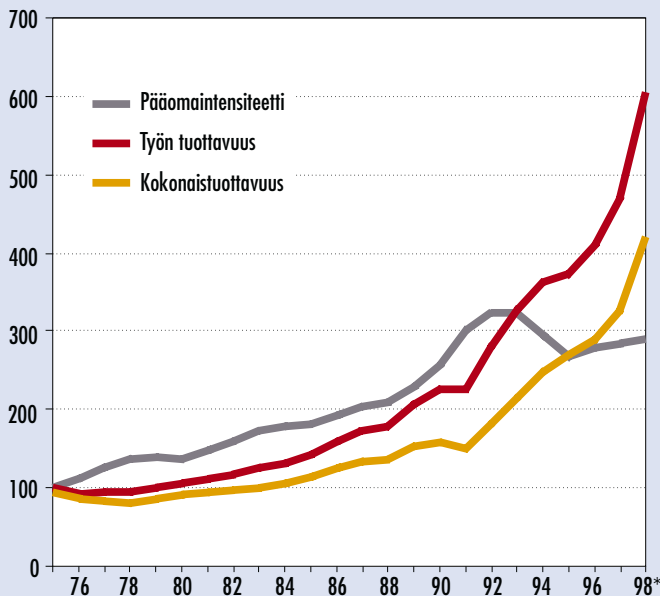
Toimialan DL kokonaistuottavuuden muutos vuonna 1998 on huimat 27,8 prosenttia (ennakkotietojen mukaan). Pääoman ja työn tuottavuuden vastaavat luvut ovat 26,8 ja 29,3 prosenttia.

Koko markkinatuotannossa kokonaistuottavuuden muutos vuonna 1998 oli keskimäärin 4,7 prosenttia (pääoman ja työn tuottavuudet: 5,5 ja 3,8 prosenttia).

Nopeata kehitystä myös tietoliikenteessä ja rahoituslalla

Muita laman jälkeen hyvin menestyneitä toimialoja ovat IB, Posti- ja teleliikenne, sekä J, Rahoitus- ja vakuutus toiminta. Posti- ja teleliikenteen työn tuottavuuden keskimääräinen kasvuvuosi

KUVIO 3 TOIMIALAN DL, SÄHKÖTEKNISTEN TUOTTEIDEN JA OPTISTEN LAITTEIDEN VALMISTUKSEN TUOTTAVUUSKEHITYS

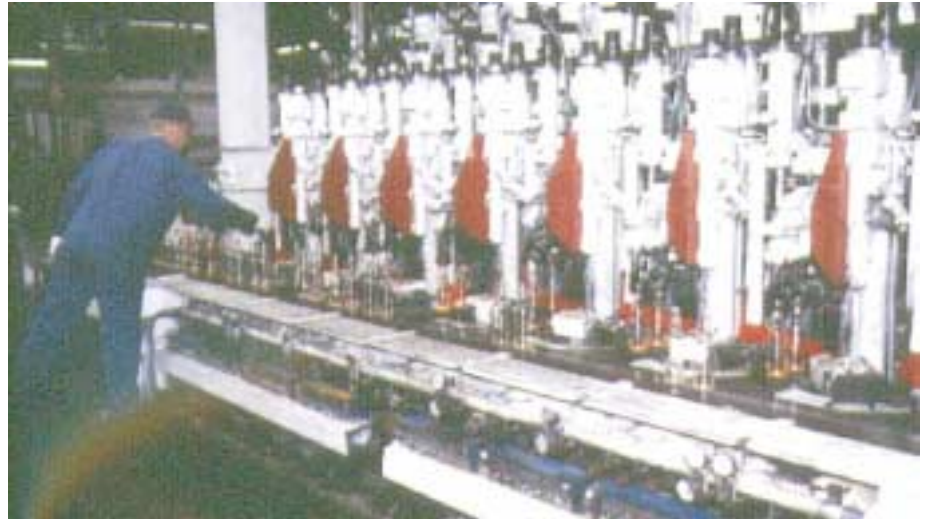


oli vuosina 1993-98 keskimäärin 9,1 prosenttia vuodessa. Pääoman tuottavuus kasvoi 7,7 ja kokonaistuottavuus 8,4 prosenttia vuodessa (katso kuvio 4).

Toimialan J, Rahoitus- ja vakuutus toiminta, työn tuottavuuden keski- kasvu oli vuosina 1993-98 keskimää- rin 8,9 prosenttia vuodessa. Pääoman tuottavuus kasvoi 9,2 ja kokonais- tuottavuus 9,3 prosenttia vuodessa (katso kuvio 5).

Laskelmissa ongelmia

Eräs heikkous tuottavuuslaskelmissa on se, että tuotantofunktiossa ei huo- mioida välituotepanoksia omana muuttujanaan. Välituotepanokset huomioidaan kyllä epäsuorasti, koska tuotoksena käytetään arvonlisäystä eikä varsinaista tuotosta. Mutta jos



Tupokierroksen avaus, 3,1 prosenttia metallin osalta, oli desimaalilleen sama kuin työn tuottavuuden ennakkollinen muutos vuonna 1998 koko kansantaloudelle.

välituotekäyttö ja arvonlisäys muuttu- vat rakenteellisesti eri tavoin, eivät tuottavuuslaskelmat sitä havaitse.

Toinen ongelma liittyy volyymilaskel- mien kiinteän perusvuoden käyttöön. Ketjuindeksien (eli vuosittain vaihtuvan perusvuoden) käyttö saattaisi kuitenkin

Tuottavuusmittarit

Työn tuottavuuskehitystä kuvaava indeksi lasketaan jakamalla toimialan vuoden 1995 hintainen arvonlisäys tehdyillä työtunneilla, ja normeeraamalla näin saatu luku 100:ksi vuonna 1975. Työtunteja summattaessa on oletettu, että ne ovat yhtä tehokkaita – niitä ei siis ole painotettu esimerkiksi tuntipalkoilla – ja työtuntitiedoissa on mukana paitsi työntekijöiden ja toimihenkilöiden myös yrittäjien työtunnit.

Pääoman tuottavuusindeksi on laskettu jakamalla toimialan kiinteähintainen arvonlisäys kiinteähintaisen bruttokannan keski-

kannalla, ja normeeraamalla näin saatu luku 100:ksi vuonna 1975. Bruttokanta on tuottajien hallussa ja vielä käytössä olevien kiinteiden varojen arvo ”uutta vastaavin” hinnoin, riippumatta esineiden iästä tai todellisesta kunnosta. Nettokanta puolestaan koostuu aiempien investointien kumuloituneesta arvosta vähennettynä fyysisen heikkenemisen, teknisen vanhanaikaistumisen sekä vanhentumisen yhteisvaikutuksella. Bruttokannassa ei siis huomioida tehokkuuden laskua, mutta toisaalta nettokanta kuvaa pääoman varallisuusarvoa eikä tuotantokykyä.

Kokonaistuottavuutta laskettaessa on toimialan työn tuottavuuden ja pääoman tuottavuuden suhteelliset muutokset painotettu yhteen niiden tulo-osuuksilla. Työn tulo-osuus on palkansaajakorvauksien (eli palkkojen, palkkioiden ja työnantajan sotu-maksujen) osuus nimellisestä arvonlisäyksestä. Pääoman tulo-osuus määritellään työn tulo-osuuden residuaalina. Voidaan siis sanoa että kokonaistuottavuus on suhteellisten työn ja pääoman tuottavuuksien painotettu geometrisen keskiarvo.

Termit:

markkinatuotanto:

taloudellisesti merkittävään hintaan myytyjen tavaroiden ja palvelujen tuotanto. Vastakohtana markkinaton tuotanto, eli julkisyhteisöjen ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tuottamat palvelut, jotka pääasiallisesti rahoitetaan veroilla tai tulonsiirroilla.

arvonlisäys:

tuotantoyksikössä ajanjaksona syntynyt tuotannon arvo, joka markkinatuotannossa lasketaan vähentämällä tuotoksesta välituotepanokset. Markkinattomassa tuotannossa arvonlisäys muodostuu palkansaaja-

korvausten ja kiinteän pääoman kulumi- sen summana.

kiinteähintainen:

arvo ilmaistaan jonkun tietyn vuoden hin- tatasossa.

pääoman palveluvirta:

pääomaesineiden potentiaalisesti tarjo- ama pääomapalvelujen virta. Eli pääoma- esineiden tehokkuuden lasku niiden van- hetessa huomioidaan.

taloustoimi:

taloudellinen virta, joka yleensä syntyy kahden institutionaalisen yksikön yhtei-

sestä sopimuksesta tapahtuvasta vuo- rovaikutuksesta

tuotantofunktio:

teoreettinen malli, jossa tuotos ilmai- taan tiettyjen panosten (yleensä pää- oma ja työ) sekä ajan funktiona.

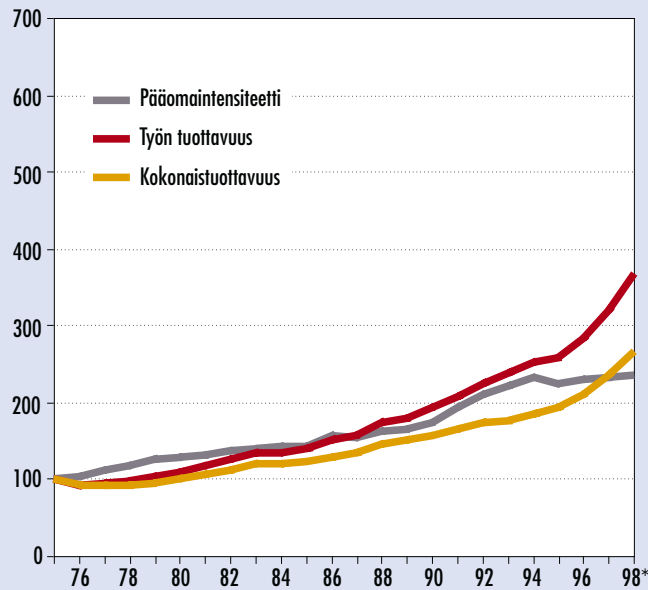
tuotos:

koostuu tilinpitojakson aikana tuote- tuista tuotteista.

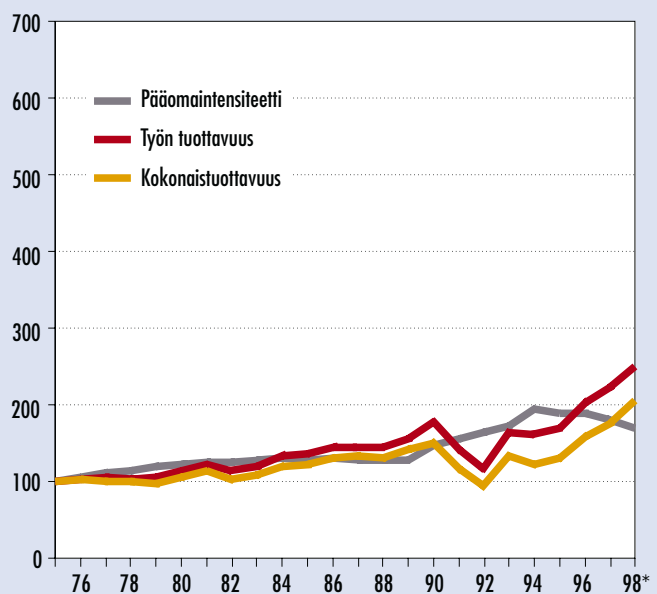
välituotepanos:

koostuu tuotantoprosessissa käy- tettyjen tavaroiden ja palveluiden arvosta.

KUVIO 4 TOIMIALAN IB, POSTI- JA TELELIKENTTEEN TUOTTAVUUSKEHITYS



KUVIO 5 TOIMIALAN J, RAHOITUS- JA VAKUUTUSTOIMINNAN TUOTTAVUUSKEHITYS



olla suositeltavampaa, koska ne ottavat paremmin huomioon panos- ja tuotosrakenteiden muutokset. Kansantalouden tilinpito onkin siirtymässä ketjuindeksien käyttöön lähivuosina.

Suurin ongelma liittyy kuitenkin pääomapanokseen. Kansantalouden tilinpidon brutto- ja nettokannat eivät kumpikaan oikein hyvin sovellu tuottavuuslaskelmissa

käytettäväksi. Kannan sijaan pitäisikin käyttää pääoman palveluvirtaa tuotantofunktion pääomapanoksena. Kansantalouden tilinpidossa on tuottavuuslaskelmien kehittämishanke menossa.

Lähteet:

Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä EKT 1995, Eurostat, 1997.

System of National Accounts 1993, UN, OECD, EU, IMF, World Bank, 1993.

Tuottavuuskatsaus 1999, SVT Kansantalous 1999:24.

Kirjoittaja toimii kansantalouden tilinpidossa pääomakanta- ja tuottavuustutkijana.

TILASTOKESKUS KOULUTTA A

ASTIKA UUDISTUU!

Tilastokeskus järjestää kaksi kurssia Astika/W:stä, joka on täysin uudistettu Internet-versio Tilastokeskuksen talous- ja suhdanneaikasarjatietokannasta:

Opi Astika/W:n tehokas käyttö 23.2.2000

-iltapäivä on tarkoitettu niille, jotka ovat käyttäneet Astikaa jo aikaisemmin tai joille Astikan tietosisällöt ovat muuten ennestään tuttuja.

Opi Astika/W:n käyttö 31.5.2000

-kurssipäivä sopii hyvin vasta-alkajille.

HALLITSETKO TILASTOTIETEEN PERUSKÄSITTEET?

Tule perehtymään erikoisopettaja, VTL Ilkka Mellinin opastuksella tilastotieteeseen. Mm. mitta-asteikot, todennäköisyys, keskiluvut ja otanta tulevat tutuiksi

Tilastolliset peruskäsitteet 29.2. - 1.3.2000

-kurssilla. Kurssille osallistuminen ei edellytä aikaisempia tilastotieteen opintoja.

Kysy lisää kursseista ja ilmoittaudu pikaisesti!

Tilastokeskus, tilastokoulutus
puhelin (09) 1734 3681 tai 1734 2529
sähköposti: koulutus.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

Asuntojen hinnat pk-seudulla jo vuoden 1989 lukemissa

Asuntojen hintojen nousu jatkui vuoden 1999 viimeisellä vuosineljänneksellä. Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat kohosivat heinä-syyskuusta lo-

ka-joulukuuhun koko maassa keskimäärin 2,4 prosenttia. Pääkaupunkiseudulla asuntojen hintojen nousuksi tilastoi-
tiin 3,8 prosenttia. Muualla maassa asuntojen hinnat nousi-

vat 1,4 prosenttia.

Pääkaupunkiseudulla keskimääräiset nimellishinnat ylittivät jo vuoden 1989 huipputasoa. Reaalihinnoissa ollaan vielä jäljessä tuosta kupla-

vuodesta, niin kuin oheisesta kuviosta näkyy.

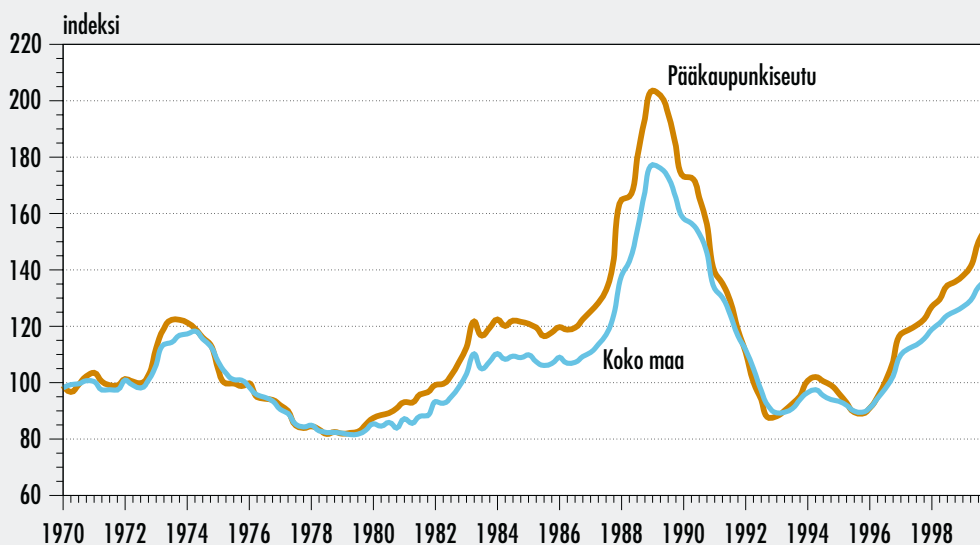
Helsingissä vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat vuoden 1999 kolmannesta neljänneksestä 3,7 prosenttia, Espoossa 2,4 ja Vantaalla 5,2 prosenttia. Hinnat kohosivat Tampereella 3,7 prosenttia, Jyväskylässä 2,1 prosenttia, Lahdessa 1,9 prosenttia ja Turussa 1,6 prosenttia. Hinnat laskivat Oulussa 0,4 prosenttia ja Kuopiossa 0,8 prosenttia.

Viime vuoden loka-joulukuussa vanhat kerrostaloasunnot maksoivat pääkaupunkiseudulla 15,8 prosenttia ja muualla maassa 7,7 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Pääkaupunkiseudulla myyntiajat pitenevät hiukan viime vuoden 4. neljänneksellä ja muualla maassa ne lyhenivät.

Lähde: Asuntojen hinnat 1999, 4. neljännes. Tilastokeskus

VANHOJEN KERROSTALOASUNTOJEN REAALIHINTAINDEKSTI VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN 1970-iv/1999 1970=100 (elinkustannusindeksin suhteen)



TILASTOUUTISIA

20.1. Työllisiä 65 000 enemmän kuin vuotta aiemmin

Työttömyysaste oli joulukuussa 9,1 prosenttia, työttömänä oli 229 000 henkeä. (s.24)

24.1. Matkailu Yhdysvalloista kasvoi voimakkaasti marraskuussa

Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset Suomen majoitusliikkeissä lisääntyivät marraskuussa 6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset kasvoivat prosenttia. Yöpymisten kokonaismäärä lisääntyi 2 prosenttia. Matkailu Yhdysvalloista kasvoi kolmanneksen vuoden 1998 marraskuuhun verrattuna. Brittien ja hollantilaisten yöpymismäärä

kasvoi noin neljänneksen ja ranskalaisten yöpymiset 22 prosenttia edellisvuotisesta. Sakslaiten yöpymiset vähenivät viidenneksen ja venäläisten yöpymisiä kirjattiin 16 prosenttia edellisvuotista vähemmän. (s.27)

25.1. Rakennusyritysten liikevaihto kasvoi 7 prosenttia elokuussa (s.21 ja 23)

25.1. Maakunnittainen kuluttajabarometri: Etelän kotitaloudet tyytyväisimpiä (s.22)

27.1. Tukku kaupan myynti kasvoi 3,7 prosenttia marraskuussa (s.23)

27.1. Joulukuun tieliikenteessä kuoli 47 ihmistä

Kuolleita oli 17 ja loukkaantuneita 62 enemmän kuin vuoden 1998 joulukuussa. (s.27)

27.1. Yritysten määrä kasvoi 3 prosenttia vuonna 1998 (s.20)

28.1. Rakennuslupia marraskuussa viidennes edellisvuotista enemmän

Yli kolmannes lupakuutioista myönnettiin pääkaupunkiseudulla, missä erityisesti liikerakentamiseen myönnettyjen lupien kuutiomäärä oli poikkeuksellisen suuri. Lähes 2 000 uutta asuntoa sai rakennuslupan marraskuussa. Se oli 10 prosenttia edellisvuotista enemmän. Tammi-marraskuussa 1999 koko uudisrakentamiseen myönnettiin lupia

kaikkiaan 39 miljoonan kuutiometrin edestä, mikä oli 3 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin. Liike- ja toimistorakennuksille myönnettyjen lupien kuutiomäärä oli 39 prosenttia edellisvuotista suurempi. Sen sijaan ja teollisuus- ja varastorakennusten sekä julkisten rakennusten lupakuutiot vähenivät. Tammi-marraskuussa myönnettiin lupia 35 500 uuden asunnon rakentamiseen. Se oli 13 prosenttia edellisvuotista enemmän. (s.21)

2.2. Teollisuusyritysten liikevaihto kasvoi 8 prosenttia elokuussa (s.20 ja 23)

3.2. Palvelualojen kasvu edelleen tasaista elokuussa (s.22-23)



Ilmitulleet huumeririkokset lisääntyivät viidenneksen

Poliisin tietoon tuli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan viime vuonna 11 900 huumausainerikosta, joka oli viidenneksen enemmän kuin vuonna 1998. Kaikkiaan poliisin tietoon tuli viime vuonna 751 000 rikosta, suunnilleen yhtä paljon kuin vuotta aiemmin. Suhteellisesti eniten, 11 prosenttia, rikokset lisääntyivät Etelä-Pohjanmaan maakunnassa ja vähenivät Kymenlaaksossa, 9 prosenttia.

Henkirikokset lisääntyivät

viidenneksen vuodesta 1998, jolloin niiden määrä tosin oli poikkeuksellisen pieni. Henkirikosten yritykset vähenivät. Lievät pahoinpitelyt lisääntyivät, mutta törkeät vähenivät.

Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset lisääntyivät edellisvuotisesta 12 prosenttia. Kaikki muut kuin moottoriajoneuvoon kohdistuneet murrot vähenivät.

Rattijuopumukset lisääntyivät hieman, mutta törkeät tapaukset kuitenkin vähenivät. Ylinopeudesta jäätiin kiinni harvemmin kuin vuotta aiemmin. Koko vuonna tapaukset vähenivät 11 prosenttia. Loka-joulukuussa niitä oli kolmanneksen

vähemmän kuin vuoden 1998 loka-joulukuussa.

Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus 1999, ennakkotiedot ja 4. neljännes. Tilastokeskus

Tuotanto kasvoi tasaisesti

Kokonaistuotannon määrä oli viime vuoden marraskuussa 3,1 prosenttia suurempi kuin vuoden 1998 marraskuussa. Tuotanto lisääntyi suurin piirtein tammi-marraskuun keskimääräistä vauhtia. Tuotanto kasvoi kansantalouden kaikilla päätöimialoilla.

Teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto lisääntyi 3,4 prosenttia.

Puu- ja paperiteollisuuden tuotanto jatkoi kasvuaan. Tuotanto lisääntyi lähes 13 prosenttia. Metalliteollisuuden tuotanto supistui puoli prosenttia, koska sähköteknisten tuotteiden valmistus väheni.

Rakentamisen tuotanto kasvoi 7,5 prosenttia verrattuna vuoden 1998 marraskuuhun. Liikenteen tuotanto lisääntyi 4,9 prosenttia, maa- ja metsätalouden 4,7 prosenttia ja kauppan tuotanto 3,1 prosenttia. Muut palvelut ja julkinen toiminta kasvoivat 1,6 prosenttia edellisvuotisesta.

Lähde: Kokonaistuotannon kuukausikuvaaja 1999, marraskuu. Tilastokeskus

KOKONAISTUOTANNON KUUKAUSIKUVAAJA

	1999					
	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
Kokonaistuotanto	3,6	2,6	2,8	3,8	2,0	3,1

KANSANTALOUDEEN KYSYNTÄ JA TARJONTA

	1998		1999			
	Milj.mk	3. nelj.	4. nelj.	1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.
	Volyymin muutos edellisestä vuodesta, %					
	Käypiin hintoihin					
Bruttokansantuote	686742	4,1	4,4	3,4	3,4	2,8
Tuonti	206664	8,6	3,2	0,5	1,2	3,6
Kokonaistarjonta	893406	5,2	4,1	2,7	2,9	3,0
Vienti	267851	4,2	4,8	-1,2	3,7	11,8
Kulutusmenot	494845	4,0	4,3	3,2	2,3	2,5
yksityiset	345644	5,0	5,2	4,4	3,0	3,4
julkiset	149201	1,7	2,2	0,5	0,5	0,5
Investoinnit	127446	6,7	8,4	7,8	7,6	4,2
yksityiset	107314	8,3	10,2	11,0	12,6	6,3
julkiset	20132	-1,8	-1,5	-12,0	-10,0	-8,0
Varastojen muutos*	3264
Kokonaiskysyntä	893406	5,2	4,1	2,7	2,9	3,0
kotimainen kysyntä	62555	5,6	3,8	4,5	2,5	-0,9
Tuotanto toimialoittain						
Maatalous		-21,4	-5,5	-5,2	-4,8	8,1
Metsätalous		7,7	2,2	4,0	-0,7	-2,9
Koko teollisuus		9,5	5,9	6,1	5,8	3,1
Energia- ja vesihuolto		-0,5	1,5	0,1	-3,8	-0,4
Rakentaminen		5,5	5,9	8,2	8,1	4,4
Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne		8,7	6,7	-1,0	2,3	-0,9
Kauppa		6,9	6,7	4,8	4,3	4,8
Julkinen toiminta		0,2	-0,1	0,3	0,3	0,3

* sisältää myös tilastollisen eron

BRUTTOKANSANTUOTE

	1994	1995	1996	1997	1998	1998	1999		
						IV	I	II	III
Volyymin muutos edellisvuodesta, %									
	4,0	3,8	4,0	6,3	5,0	4,4	3,4	3,4	2,8

Suurin osa kotimaan katsauksen tiedoista Tilastokeskuksen aikasarjatietokanta ASTIKAsta. Lähteenä Tilastokeskus, jollei toisin mainita.

VALTIONVELKA

	31.12.99	30.11.99	31.12.99
	milj.mk		
Kotimainen velka	287201	285961	287201
Ulkomainen velka	135892	137736	135892
– yhteensä ilman korjauseriä	423093	423697	423093
Valtionvelka	410407	411011	410407

Lähde: Valtiokonttori

VALTION TULOT JA MENOT

	1999	1999	Muutos
	Marras-	Tammi-	Tammi-
	kuu	marras	marras
	milj. mk		99/98
			%
Valtiontalouden kassatulot			
Verot ja veronluonteiset tulot	13145	143205	5,7
Muut tulot	2836	50469	28,8
Tulot ilman rahoitustaloustoimia	15981	193674	10,9
<i>Tulot ilman lainanottoa</i>	16769	202011	9,3
Valtiontalouden kassamenot			
Kulutusmenot	4674	50718	2,2
Siirtomenot	9634	94095	-0,2
Reaalisijoitukset	257	2181	-22,6
Muut menot	1170	30766	-1,2
Menot ilman rahoitustaloustoimia	15735	177760	-0,1
Finanssisijoitukset	374	10642	-2,2
Menot ilman valtionvelan kuoletuksia	16109	188402	-0,2

Lähde: Valtiokonttori

Yritysten määrä kasvoi 3 prosenttia vuonna 1998

Yritysten määrä kasvoi Suomessa 6 000:lla eli 3 prosenttia vuodesta 1997 vuoteen 1998. Liikevaihto lisääntyi 7 ja henkilöstön määrä 5 prosenttia. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritysrekisteriin.

Vuonna 1998 maassamme toimi 219 000 liikeyritystä. Yritykset työllistivät 1 235 000 henkeä, ja niiden liikevaihto oli 1 263 miljardia markkaa. Maatilat eivät sisälly näihin lukuihin. Liikeyrityksistä 99 prosenttia oli alle 50 hengen pienyrityksiä. Nämä työllistivät 44 prosenttia yritysten työvoimasta, ja niiden liikevaihto oli 35 prosenttia yritysten kokonaisliikevaihdosta.

Henkilöstöltään suurimmat toimialat olivat teollisuus ja kauppa. Suhteellisesti eniten henkilöstön määrä kasvoi rakentamisessa ja liike-elämän palveluissa, molemmissa 12 prosenttia. Kaupassa kasvu oli 5 prosenttia ja teollisuudessa 2 prosenttia. Myös liikevaihto kasvoi suhteellisesti eniten liike-elämän palveluissa, 27 prosenttia, ja rakentamisessa, 15 prosenttia. Kaupan liikevaihto lisääntyi 8 prosenttia ja teollisuuden 5 prosenttia.

Yritysten ja niiden henkilöstön määrä oli 1990-luvulla pienimmillään vuonna 1994. Siitä lähtien yritysten määrä on kasvanut 19 prosenttia, henkilökunta 18 ja liikevaihto 38 prosenttia.

Huipputeknologian toimialat selvästi muuta teollisuutta nopeamassa kasvussa

Vuosina 1994-1998 korkean keskitason ja erityisesti korkean teknologian toimialat kasvoivat selvästi nopeammin kuin muu teollisuus. Niiden liikevaihto lisääntyi 88 ja henkilöstö 23 prosenttia. Teollisuuden muilla kuin korkean ja korkean keskitason teknologian toimialoilla liikevaihto kasvoi 27 ja henkilöstön määrä 7 prosenttia vuodesta 1994 vuoteen 1998.

Tilastoon lasketaan mukaan yritykset, jotka ovat toimineet vuoden aikana yli 6 kuukautta ja joiden liikevaihto on vähintään 51 000 markkaa tai työllistävä vaikutus yli 0,5 henkeä. Luokittelu korkean keskitason ja korkean teknologian toimialoihin perustuu OECD:n määrittelmään.

Lähte: Suomen yritykset 1998. Tilastokeskus.

MARKKINAHAKKUUT

	1999 Joulukuu	Muutos Joulukuu 99/98	1999 Tammi- joulukuu	Muutos Tammi- joulukuu 99/98
	1000 m ³	%	1000 m ³	%
Markkinahakkuut yht.	5364	1	55306	1

TEOLLISUUSTUOTANNON VOLYYMI-INDEKSI

	1995	1996	1997	1998	1999								
					III ¹⁾	IV ¹⁾	V ¹⁾	VI ¹⁾	VII ¹⁾	VIII ¹⁾	IX ¹⁾	X ¹⁾	XI ¹⁾
Indeksi (1995=100)	100,0	103,6	113,0	121,6	127,0	140,3	131,1	126,6	100,8	118,2	131,6	135,5	135,0
Vuosimuutos, %	6,1	3,6	9,1	7,7	3,4	7,7	2,0	5,7	4,0	2,0	5,4	2,3	3,4

1) Työpäiväkorjattu

Teollisuusyritysten liikevaihto kasvoi 8 prosenttia...

Teollisuusyritysten liikevaihto kasvoi elo-lokakuussa 8 prosenttia verrattuna vuoden 1998 vastaavaan ajanjaksoon. Kasvuprosentti on vuoden 1999 korkein. Se johtuu kuitenkin osittain edellisvuoden alhaisesta vertailutasosta. Vientimarkkinoilta kertynyt liikevaihto lisääntyi 12 prosenttia ja kotimaan markkinoilta kertynyt 3 prosenttia.

Teollisuuden toimialoista sekä metsä- että kemianteolli-

suuden liikevaihto kasvoi parantuneen markkinatilanteen myötä selvästi vuoden 1999 alun tilanteeseen nähden. Puu- ja paperiteollisuuden liikevaihto oli 3 prosenttia suurempi kuin edeltävänä vuonna. Kemianteollisuuden kasvu oli 9 prosenttia.

Metalliteollisuuden toimialoista vain koneiden ja laitteiden valmistuksen liikevaihto jäi edellisvuotista pienemmäksi (-1%). Sähköteknisen teollisuuden liikevaihto oli elo-lokakuussa 26 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Perusmetallien valmistuksen liikevaihto kasvoi 2 prosenttia ja metalli-

TEOLLISUUSTUOTANNON VOLYYMI-INDEKSI (1995 = 100)¹⁾

	1999 Marraskuu	Muutos Marraskuu 99/98
		%
Koko teollisuus	135,0	3,4
Energiatuotteet	116,8	-2,4
Raaka-aineet ja tuotantohyödykkeet	135,8	11,3
Investointitavarat	157,7	-3,3
Kestokulutustavarat	103,0	-14,2
Muut kulutustavarat	112,0	1,6
Teollisuustuotanto toimialoittain		
Mineraalien kaivu	94,3	-3,2
Teollisuus	136,7	3,9
Elintarvikkeiden ja juomien valmistus	118,6	4,7
Tekstiilien ja vaatteiden valmistus	99,5	0,6
Nahan ja nahkatuott. valmistus	103,9	-2,5
Puutavaran ja puutuotteiden valmistus	142,2	12,5
Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus	127,7	13,1
Kustantaminen ja painaminen	109,9	-1,2
Koksin ja öljytuotteiden valmistus	107,1	-9,7
Kemikaalien ja kemiallisten tuott. valmistus	117,1	8,4
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	141,1	14,9
Ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	134,0	9,0
Perusmetallien, metallituotteiden valmistus	129,6	4,5
Koneiden ja laitteiden valmistus	111,8	0,5
Sähkötekn. tuott. ja instrumenttien valmistus	235,2	-3,2
Kulkuneuvojen valmistus	106,7	1,1
Huonekalujen valmistus, muu valmistus	110,6	-7,8
Energia- ja vesihuolto	123,3	-1,5
Tehdasteollisuuden erikoisindeksit		
Puu- ja paperiteollisuus	130,5	12,9
Metalliteollisuus	156,0	-0,4
Kemianteollisuus	122,4	8,2
Muu tehdasteollisuus	115,1	2,0

1) Työpäiväkorjattu



tuotteiden valmistuksen liikevaihto prosenttiin.

Elintarviketeollisuudelle kertyi liikevaihtoa viime elokuukaudessa yhtä paljon kuin vastaavana ajanjaksona vuotta aikaisemmin. Tekstiilien ja vaatteiden valmistuksen liikevaihto väheni 2 prosenttia, kun taas kustantamisen liikevaihto lisääntyi 3 prosenttia.

Teollisuusyritysten maksama palkkasumma oli elokuukaudessa 4 prosenttia suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Kasvuvauhti vuoden 1999 alkupuoliskolla oli 2 prosenttia.

Lähde: Liiketoiminnan kuukausikuvaajat 1999, lokakuu. Tilastokeskus

...rakennusyritysten 7 prosenttia elokuukaudessa

Rakennusyritysten liikevaihto oli elokuukaudessa 7 prosenttia suurempi vuotta aiempaan vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Talonrakentamisen liikevaihto lisääntyi 8 prosenttia ja maa- ja vesirakentamisen 4 prosenttia. Rakennusyritysten liikevaihdon muutos pieni edellisen vuoden vastavasta muutoksesta, joka oli 12 prosenttia.

Rakennusyritysten maksama palkkasumma oli eloku-

kuussa 7 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Talonrakennusalan palkkasumma kasvoi nopeammin kuin maa- ja vesirakennusalan.

Liikevaihto- ja palkkasummaindeksien laskenta perustuu verottajan arvonlisävero- ja työnantajasuoritus-tietoihin, joita täydennetään Tilastokeskuksen aineistolla. Laskennassa ovat mukana ne yritykset, joista on olemassa vertailukelpoi-

set tiedot kyseiseltä kuukaudesta ja edellisen vuoden vastaavalta kuukaudesta.

Indekseistä ei tehdä painojulkaisua. Niiden sarjat (alkuperäinen, kausitasoitettu, trendi) löytyvät Internetistä osoitteesta <http://www.tilastokeskus.fi/tk/ys/suhdanteet.html>.

Lähde: Liiketoiminnan kuukausikuvaajat 1999, lokakuu. Tilastokeskus

RAKENNUSKUSTANNUSINDEKSI (1995 = 100)

	1999 Joulukuu	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %
Kokonaisindeksi (ammattimainen rak.)	106,0	0,0	2,1
Työpanokset	112,4	0,3	4,8
Tarvikepanokset	105,1	-0,1	0,8
Muut panokset	98,8	0,0	1,1
Ammattimainen rakentaminen			
Asuinkerrostalo	105,8	0,0	2,1
Toimisto- ja liikerakennus	105,6	0,0	2,1
Teollisuus- ja varastorakennus	107,0	0,1	2,0
Omatoiminen rakentaminen			
Erillinen pientalo	108,4	0,1	2,5
Maatalouden tuotantorakennus	108,0	0,1	2,5

ASUNTOTUOTANTO

	1998	1998	1999		
		4. nelj.	1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.
Myönnetty rakennusluvat asunnoille	33947	6407	8193	12719	8735
Aloitettujen asunnot	31597	6205	4775	13200	9215
Valmistuneet asunnot	29842	9046	7569	7092	4691

ASUNTOJEN HINNAT 1)

	1998	1999			
	4. nelj.	1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.	4. nelj.
Pääkaupunkiseutu					
Keskim. neliöhinta, mk/m ²	10496	10618	10992	11686	12125
Nimellishintaindeksi, 1983=100	196,4	199,2	206,2	219,2	227,5
Reaalihintaindeksi, 1983=100	118,0	119,8	122,6	130,3	134,4
Kaupat tilastossa	1315	1355	1506	1319	1302
Muu Suomi					
Keskim. neliöhinta, mk/m ²	5929	5992	6131	6298	6385
Nimellishintaindeksi, 1983=100	203,2	205,3	210,1	215,8	218,8
Reaalihintaindeksi, 1983=100	122,1	123,5	124,9	128,3	129,3
Kaupat tilastossa	2661	2713	2746	2790	2348

1) Vanhojen kerrostalohuoneistojen keskimääräiset velattomat neliöhinnat

KONKURSSIT

	1999 Marraskuu	1999 Tammi- Marraskuu	Vuosi- muutos %
Konkurssiin haettuja yhteensä	259	2873	-2
Yritykset ¹⁾	247	2684	-2
Maa-, metsä- ja kalatalous	3	57	-
Teollisuus, kaivostoiminta, energiahuolto	30	398	-6
Rakentaminen	39	460	19
Kauppa	45	528	-18
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	14	181	-16
Kuljetus, tietoliikenne ja varastointi	24	237	14
Muut palvelut	61	540	2
Toimiala tuntematon	31	283	-2
Yksityishenkilöt	12	189	2
Uhanalaisten työpaikkojen määrä	770	8438	5

1) Sisältää yhtiöt, yhteisöt ja yrittäjät. Vuoden 1997 alusta on otettu käyttöön toimialaluokitus 1995

MYÖNNETYT RAKENNUSLUVAT

	1999 Marras- kuu	Muutos Marras- kuu 99/98	1999 Tammi- marraskuu	Muutos Tammi- marraskuu 99/98
	1000 m ³	%	1000 m ³	%
Kaikki rakennukset	2387	19	39086	3
Asuinrakennukset	655	0	13253	13
Vapaa-ajan asuinrakennukset	63	26	1006	7
Liike- ja toimistorakennukset	705	190	6363	39
Julkiset palvelurakennukset	102	-69	2570	-7
Teollisuus- ja varastorakennukset	561	12	8988	-15
Maatalousrakennukset	200	31	4793	-10
Muut rakennukset	102	28	2112	7

RAKENNUSKUSTANNUSINDEKSI

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	1999								
							IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Indeksi (1990=100)	102,2	103,5	102,7	105,2	107,6	109,1	108,3	108,7	109,0	109,3	109,6	109,8	110,0	110,0	110,1
Vuosimuutos, %	1,5	-1,3	-0,8	2,4	2,3	1,4	0,8	0,9	1,0	1,2	1,4	1,6	1,8	1,8	2,0

Palvelualat edelleen tasaisessa kasvussa

Palvelualojen (pl. kauppa) työpäiväkorjattu liikevaihto kasvoi 5 prosenttia, kun verrataan vuoden 1999 elo-lokakuuta edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Kasvu on ollut koko viime vuoden hyvin tasaista.

Palkkasumma kasvoi palvelualoilla elo-lokakuussa 5 prosenttia edeltävän vuoden vastaavasta ajanjaksosta.

Uusia liikevaihto- ja palkkasummakuvaajia

Palvelualojen liikevaihto- ja palkkasummakuvaajien tuotanto laajenee. Nyt aletaan julkaista kolmen uuden toimialan tietoja. Uudet toimialat ovat kiinteistöalan palvelut, kulkuneuvojen, koneiden ja laitteiden vuokraus sekä tutkimus ja kehittäminen.

Uusista tilastoiduista toimialoista nopeimmin on viime aikoina kasvanut tutkimus ja ke-

hittäminen, joskin alan kehitys on ollut poukkoilevaa. Tutkimus ja kehittämistoiminnan liikevaihto nousi 24 prosenttia viime vuoden elo-lokakuussa edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Viime vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kasvu oli 9 prosenttia ja toisella neljänneksellä 12 prosenttia.

Kiinteistöalan kehitys on puolestaan ollut tasaista. Kiinteistöalan työpäiväkorjattu liikevaihto kohosi 5 prosenttia, kun verrataan viime vuoden elo-lokakuuta edeltävän vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Toimiala on kasvanut vuoden 1997 alusta lähtien.

Kulkuneuvojen ja koneiden vuokraamisen kasvu hidastui viime vuoden aikana. Toimialan liikevaihto kasvoi elo-lokakuussa 5 prosenttia, kun verrataan vuoden 1998 vastaavaan ajanjaksoon.

Tutkimus ja kehittäminen -toimialaan kuuluvat varsinaiset tutkimuslaitokset ja erilaisten yhteisöjen itsenäiset tutkimusyksiköt. Kiinteistöalan palveluiden yritykset rakennuttavat tai myyvät kiinteistöjä ja rakennuksia tai harjoittavat niiden omistamista, vuokrausta, leasingia tai hallintaa. Lisäksi toimialaan kuuluvat kiinteistövälitys, isännöinti ja kiinteistöhoito. Kulkuneuvojen, koneiden ja laitteiden vuokraamiseen sisältyy myös kotitaloustavaroiden vuokraus, kun taas kulkuneuvojen vuokraaminen kuljettajan kanssa ei kuulu tähän toimialaan.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan osuus palvelualojen liikevaihdosta vuonna 1998 oli alle prosentin. Kiinteistöalan arvonalisäveroaineistosta lasketun liikevaihdon osuus oli 6 prosenttia ja kulkuneuvojen, koneiden ja laitteiden vuokrauksen osuus vaajat 2 prosenttia.

Lähde: Liiketoiminnan kuukausikuvaajat (10/1999). Tilastokeskus

Etelän kotitaloudet tyytyväisimpiä

Uudellamaalla, Päijät-Hämeessä ja Itä-Uudellamaalla ovat tyytyväisimmät kotitaloudet, kun verrataan oman talouden tilannetta viime vuoden viimeisellä neljänneksellä vuotta aiempaan. Näin kertoo Tilastokeskuksen maakunnittainen kuluttajabarometri. Vähiten tyytyväisiä olivat Etelä-Karjalan, Pohjanmaan ja Kainuun kuluttajat.

Päijät-Hämeessä kuluttajat pitivät ajankohtaa erityisen otollisena kestotavaroiden hankinnalle. Kodinkoneiden, huonekalujen ja harrastusvälineiden ostoaiheet ja kodin remonttisuunnitelmat olivat siellä koko maan kärkitasoa. Niinikään Päijät-Hämeessä aiotaan kestotavaroita varten säästää tai ottaa lainaa innokkaammin kuin useimmilla muilla alueilla.

ULKOMAANKAUPPA

	1999 Marraskuu milj. mk	Vuosi- muutos %
<i>Tuonti tavaroiden käytön mukaan</i>		
Tuonti yhteensä	16285	11,6
Raaka-aineet ja tuotantotarvikkeet	6721	18,1
Energiatuotteet	1652	80,9
Investointitavarat	4074	-9,2
Kestokulutustavarat	1790	9,7
Muut kulutustavarat	2048	9,5
<i>Vienti toimialojen mukaan</i>		
Vienti yhteensä	20267	10,7
Maa- ja metsätaloustuotteet	106	-23,7
Teollisuustuotteet	19962	11,1
elintarvikkeet, juomat ja tupakka	352	-1,1
tekstiilit ja vaatteet	259	-10,1
puutavara ja puutuotteet	1359	10,1
massa, paperi ja -paperituotteet	5020	21,8
kemikaalit ja kemialliset tuotteet	1198	29,0
kumi- ja muovituotteet	369	7,3
perusmetallit ja metallituotteet	1967	22,9
koneet ja laitteet	2157	-1,2
sähkötekniset tuotteet	5276	-5,8
kulkuneuvot	836	36,4
<i>Kauppatase</i>	3982	

Lähde: Tullihallitus

ULKOMAANKAUPPA

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Tuonti, milj. mk	120547	128555	140996	160995	172315	15992	14370	14387	13934	13263	13834	15583	15924	16285	
Vienti, milj. mk	154163	176021	285798	212840	229233	19956	18481	18787	19339	17316	17397	21649	23890	20267	
Kauppatase, milj. mk	33617	47466	44801	51846	56918	3964	4111	4401	5405	4053	3564	6066	7969	3982	

Lähde: Tullihallitus

VAIHTOTASE

	1997	1998	1999	Loka	Marras
	milj. mk				
Vaihtotase	34846	39421	4886	6574	3035
Kauppatase	60066	66749	6695	8739	5100
Palvelut	-8216	-5561	-203	-389	-644
Pääomansiirrot	1296	874	3	65	11
Rahoitustase	-27765	-13300	-3283	-3331	-6075

Lähde: Suomen Pankki

KESKEISIÄ VALUUTTAKURSSEJA

	1999	1999	Marras	Joulu
	Valuuttojen keskeiskursseja, mk			
USD USAn dollari	5,58	5,55	5,75	5,88
CAD Kanadan dollari	3,75	3,76	3,92	3,99
GBP Britannian punta	9,03	9,21	9,33	9,49
JPY Japanin jeni	0,05	0,05	0,06	0,06
SEK Ruotsin kruunu	0,68	0,68	0,69	0,69
NOK Norjan kruunu	0,72	0,72	0,73	0,73
DKK Tanskan kruunu	0,80	0,80	0,80	0,80
EEK Viron kruunu	0,38	0,38	0,38	0,38

Lähde: Suomen Pankki



Pohjanmaalla asuntosäästetään

Pohjanmaan maakunnassa eli entisellä Vaasan rannikkoseudulla säästö- ja lainanottoaikeet ovat vahvimmat, ja säästöjen sijoittaminen asuntoon on siellä yleisempää kuin muualla maassa. Asunnon ostoaikeetkin ovat yleisimpiä Pohjanmaalla, jonka talouksista 9 prosenttia suunnitteli asunnon hankkimista vuoden kuluessa. Maakunnassa suunnitellaan myös runsaasti kotiin ja asumiseen liittyviä asioita, kuten asunnon peruskorjausta ja sisustamista sekä kodinkoneiden ja viihde-elektronikan hankintaa.

Autokauppa käy erityisen vilkkaana Keski-Pohjanmaalla: joka seitsemäs talous aikoo hankkia tai vaihtaa henkilöauton ennen kesää. Maakunnassa on keskimääräistä parempi luottamus maan ja oman talouden kehitykseen ja työttömyyden vähenemiseen.

Tukkukauppa kasvoi 3,7 %

Tukkukaupan kauppapäiväkorjattu myynnin määrä oli viime marraskuussa 3,7 ja vähittäiskaupan 1,4 prosenttia suurempi kuin marraskuussa 1998. Auto-

kaupan myyntimäärä oli 6,3 prosenttia toissavuotista pienempi.

Tukkukaupassa yleistukku-kaupan myyntimäärä oli 8,3 prosenttia suurempi kuin toissa vuoden marraskuussa. Yleistukku-kauppa on tavaravalikoimaltaan laajaa tukkukauppaa. Valikoimaan kuuluvat muun muassa elintarvikkeet, rautakauppatavarat ja tekstiilit. Vähittäiskaupassa tavaratalokauppa väheni 0,3 prosenttia ja päivittäistavara-kauppa kasvoi 0,8 prosenttia.

Kaupan palkkasumma kasvoi 7 prosenttia elo-lokakuussa

Tukkukaupan palkkasumma oli elo-lokakuussa 8 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Elo-lokakuussa 1998 muutos oli 10 prosenttia. Vähittäiskaupan vastaava kasvuprosentti oli 6 ja toissa vuonna 7. Muusta tukku- ja vähittäiskaupasta erotetussa autokaupassa palkkasumman kasvu oli 9 prosenttia viime vuoden elo-lokakuussa ja 8 prosenttia vuoden 1998 elo-lokakuussa. Eniten palkkasumma kohosi tietokone- ja välineiden ja toimistokoneiden vähittäiskaupassa, noin 30 prosenttia sekä viime että toissa vuonna.

Lähde: Tukku- ja vähittäiskauppa 1999, lokakuu. Tilastokeskus

LIIKETOIMINNAN SUHDANNEKUVAAJAT

(1995=100)

	Liikevaihtokuvaaja		Palkkasummokuvaaja	
	Indeksiluku 10/1999	Muutos, % 8-10/98 - 8-10/99	Indeksiluku 10/1999	Muutos, % 8-10/98 - 8-10/99
Teollisuus	130	8	124	4
Rakentaminen	153	7	150	7
Kauppa	129	6	136	7
Muut palvelut	133	5	135	5

Indeksiluku on trendin uusimman kuukauden pisteluku.

Muutos% on kolmen viimeisimmän kuukauden keskiarvon muutos verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Kolmen kuukauden keskiarvo tasaa satunnaisvaihtelua.

KAUPAN MYYNTI, KAUPPAPÄIVÄKORJATUT MÄÄRÄINDEKSIT

(1995=100)¹⁾

	1999 Marraskuu	Muutos marraskuu 99/98, %
Moottoriajoneuvojen kauppa, korjaus ja huolto sekä polttoaineen vähittäismyynti	127,3	-6,3
Agentuurikauppa ja tukkukauppa poislukien moottoriajoneuvojen kauppa	129,8	3,7
- yleistukku-kauppa	135,3	8,3
Vähittäiskauppa poislukien moottoriajoneuvojen kauppa	115,5	1,4
- tavaratalokauppa	131,0	-0,3
- päivittäistavara-kauppa	101,7	0,8

1) Vuoden 1998 alusta tapahtuneen tilastointitavan muutoksen takia tukku- ja vähittäiskaupan myynnistä julkaistaan kauppapäiväkorjatun määräindeksin ennakkotiedot koko tukku- ja vähittäiskaupasta sekä autokaupasta. Tukku- ja vähittäiskaupasta julkaistaan lisäksi yleistukku-kaupan ja vähittäiskaupasta tavaratalo- ja päivittäistavara-kaupan ennakkotiedot. Enemmän kaupan tilastoinnin muutoksista Tietoaikassa 5/98 sivulla 22.

YLEISÖN TALLETUKSET PANKEISSA

	1998 4. nelj.	1999 1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.
Markkatalletukset (euromääräiset 1999-)				
Kanta, milj.mk	304686	307433	317221	312998
Keskikorko, %	1,31	1,30	1,13	1,14
Valuuttatalletukset (muut kuin euromääräiset 1999-)				
Kanta, milj.mk	10660	8505	6824	6995
Keskikorko, %	3,34	3,51	3,18	3,03

PANKKIEN LUOTOT YLEISÖLLE

	1998 4. nelj.	1999 1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.
Markkaluotot (euromääräiset 1999-)				
Kanta, milj.mk ¹⁾	309066	325014	335905	343950
Keskikorko, % ²⁾	5,28	4,94	4,53	4,43
Valuuttaluotot (muut kuin euromääräiset 1999-)				
Kanta, milj.mk	17706	9685	9995	9269
Keskikorko, %	5,00	5,08	5,06	5,38

	1999					
	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
Kotimaiset uudet euroluotot ¹⁾						
Määrä milj.mk ²⁾	26672	16605	14756	16565	17439	16262
Keskikorko, % ³⁾	3,36	3,71	3,93	3,75	4,09	4,31

1) 31.12.98 asti uudet markkaluotot

2) Ml. valtion varoista välitetyt

3) Pl. valtion varoista välitetyt

KESKEISIÄ KORKOJA

	1999					
	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	
Eoniakorko	2,44	2,43	2,50	2,94	3,04	
Euriborkorot						
1 viikko	2,58	2,55	2,63	2,99	3,27	
1 kk	2,61	2,58	2,76	3,06	3,51	
2 kk	2,66	2,64	2,93	3,47	3,44	
3 kk	2,70	2,73	3,38	3,47	3,45	
4 kk	2,77	3,08	3,40	3,47	3,46	
5 kk	3,03	3,09	3,43	3,48	3,48	
6 kk	3,05	3,11	3,46	3,48	3,51	
9 kk	3,13	3,19	3,55	3,58	3,66	
12 kk	3,24	3,30	3,68	3,69	3,83	
Valtion obligaatioiden korkoja						
5 vuotta	4,45	4,60	4,93	4,72	4,79	
10 vuotta	5,15	5,32	5,56	5,27	5,36	

Lähde: Suomen Pankki

HEX-OSAKEINDEKSI (28.12.1990 = 1000)

	1999					
	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	
Yleisindeksi	7800	7449	7703	8124	10027	13024
Vuosimuutos%	72,3	52,6	80,6	102,1	117,1	149,0

Työttömyys edelleen laskussa

Työllisiä oli joulukuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 65 000 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työvoimatoimistoihin ilmoitettiin joulukuussa 13 000 uutta avointa työpaikkaa eli hieman enemmän kuin vuoden 1998 joulukuussa.

Työllisyysaste eli työllisten osuus 15 - 64-vuotiaista oli joulukuussa 65,6 prosenttia. Se oli 1,7 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuoden 1998 joulukuussa. Toimialoista työllisyys lisääntyi joulukuussa eniten teollisuudessa, rakentamisessa sekä liike-elämän palveluissa. Työpaikat lisääntyivät Etelä-Suomen läänissä runsaalla 50 000:lla.

Työttömiä oli työvoimatutkimuksen mukaan joulukuussa 229 000 eli 24 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömyysaste oli 9,1 prosenttia. Se oli 1,1 prosenttiyksikköä alempi kuin vuoden 1998 joulukuussa. Miesten työttömyysaste

oli 8,4 prosenttia ja naisten 9,9 prosenttia.

Kortistossa huomattavasti enemmän

Työvoimatoimistoissa oli joulukuun lopussa kaikkiaan 357 000 työttömyysturvain ja työnvälityksen säädösten mukaisesti työttömäksi työnhakijaksi tilastoitua. Työttömien työnhakijoiden määrä väheni vuoden 1998 joulukuuhun verrattuna noin 19 000 hengellä. Työttömyys laski kaikkien muiden työvoima- ja elinkeinokeskusten alueilla paitsi Satakunnassa, jossa työttömyys hieman kasvoi.

Nuorten tilanne kohenemassa

Työvoimatutkimuksen mukaan 15–24-vuotiaitten työttömyysaste – työttömien osuus työvoimasta – oli 15,6 prosenttia eli 2,2 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Työttöminä työnhakijoina työvoimatoimistoissa oli 44 000 alle 25-vuotiaista työtöntä. Heidän määränsä laski edellisvuodesta 5 000 henkeä.

Toimeentulotuen saajat ja kustannukset vähenivät nopeasti

Toimeentulotuen saajien määrä väheni edelleen vuonna 1998. Toimeentulotukea myönnettiin 313 300 kotitaloudelle, joissa oli 535 000 henkilöä. Kotitalouksien määrä supistui edellisvuodesta 9,1 prosenttia ja henkilöiden määrä 9,9 prosenttia.

Toimeentulotuen asiakasmäärä kääntyi laskuun vuonna 1997 pääasiassa työttömyyden vähenemisen vuoksi.

Yhä tuplasti enemmän kuin vuonna 1990

Myös toimeentulotuen kustannukset supistui vuonna 1998. Tilastokeskuksen taloudellisia oloja kuvaavan ti-

laston mukaan tukeen käytetyt bruttomenot olivat 2 772 miljoonaa markkaa, mikä on 15 prosenttia vähemmän kuin vuonna 1997. Vuoteen 1990 verrattuna toimeentulotuen bruttomenot olivat kuitenkin edelleen yli kaksinkertaiset.

Tiedot käyvät ilmi Stakesissa valmistuneesta toimeentulotuen virallisesta tilastosta.

Toimeentulotuen käyttäjien osuus koko väestöstä pieneni 10,4 prosenttiin. Vuonna 1997 käyttäjien osuus oli 11,5 prosenttia. Alueellisesti toimeentulotuen käyttö oli yleisintä Lapin, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa, vähäisintä Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla.

Nuorille ja yksinäisille eniten

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä väheni kaikissa ikäryhmässä lukuun ottamatta 50–59 -vuotiaita. Tukea saanei-

	1999	1999	Muutos
	Marraskuu	Joulukuu	Joulukuu 99/98
	1000 henkeä		%
15-74-vuotiaita	3895	3896	0,3
Työvoima yhteensä	2521	2515	1,7
Työvoimaosuus, %	64,7	64,6	0,9 yks.
Työvoimaan kuulumattomat 15-74-v.	1374	1381	-2,0
siitä koululaiset ja opiskelijat	391	377	-8,7
kotitaloustyötä tekevät	88	93	-8,8
Työlliset yhteensä	2284	2286	2,9
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	330	317	-0,6
Palkansaajat	1953	1969	3,5
Työlliset työajan mukaan			
Kokoaikatyölliset	1998	2002	2,0
Osa-aikatyölliset	284	282	9,7
Työlliset toimialoittain			
Maa-, riista- ja kalatalous	121	116	-3,7
Metsätalous	23	21	-14,2
Teollisuus	494	488	6,7
Talonrak., rak.asennus ja viimeistely	115	114	3,3
Maa- ja vesirakentaminen	30	37	19,2
Kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta	353	347	-0,8
Liikenne	174	158	-3,5
Rahoitus-, vakuutus- ja liike-elämän palvelut	268	274	7,4
Julkiset ja muut palvelut	701	727	3,4
Toimiala tuntematon	6	4	..
Tehdyt työtunnit, milj. tuntia	363,9	359,1	3,6

TYÖTTÖMYYS	1999	1999	Muutos
	Marraskuu	Joulukuu	Joulukuu 99/98
			%
Työttömät, 1000 henkeä	237	229	-9,5
Miehet	124	111	-12,6
Naiset	113	118	-5,6
15-24-vuotiaat	57	44	-4,3
Työttömyysaste, %	9,4	9,1	-1,1 yks.
Miehet	9,4	8,4	-1,4 yks.
Naiset	9,4	9,9	-0,8 yks.
15-24-vuotiaat	20,6	15,6	-2,2 yks.
Työttömyysaste toimialoittain, %			
Maa-, riista-, kala- ja metsätalous	7,2	4,3	-3,3 yks.
Teollisuus	6,0	5,4	-0,4 yks.
Rakentaminen	15,7	11,9	-5,3 yks.
Kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta	5,5	6,1	-1,6 yks.
Liikenne	5,0	5,2	-0,1 yks.
Rahoitus-, vakuutus- ja liike-elämän palvelut	5,6	4,5	-3,0 yks.
Julkiset ja muut palvelut	7,7	9,5	1,6 yks.
Uusi toimialaluokitus TOL-95			

TYÖMARKKINAT	1995	1996	1997	1998	1999*	1999								
						IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Työlliset, 1000 henkeä	2099	2127	2169	2222	2296	2257	2306	2435	2426	2361	2294	2264	2284	2286
Työttömät, 1000 henkeä	382	363	314	285	261	292	354	280	227	233	230	327	237	229
Työttömyysaste, %	15,4	14,6	12,7	11,4	10,2	11,5	13,3	10,3	8,6	9,0	9,1	9,5	9,4	9,1

*ennakkotieto



den määrä supistui eniten alle 30-vuotiaiden ikäryhmissä. Alle 30-vuotiaiden osuus on edelleen suurin kaikista tukea saavista kotitalouksista; 37,9 prosenttia.

Yksinäisiä henkilöitä toimeentulotuen asiakkaista oli 63,9 prosenttia. Kahden huoltajan lapsiperheitä oli 13,7 prosenttia, lapsettomia pareja 11,3 prosenttia ja yksinhuoltajatalouksia 11,0 prosenttia. Kaikkien kotitaloustyyppien määrät pienentyivät edellisvuodesta.

Vuonna 1998 kotitaloudet saivat toimeentulotukea keskimäärin 5,4 kuukautta. Kotitalouksista 44,3 prosenttia sai tukea lyhytaikaisesti eli korkeintaan kolmena kuukautena.

Työttömyysturva on edelleen toimeentulotuen asiakkaiden tärkein tulolähde. Marraskuussa 1998 tukea saaneista kotitalouksista puolet eli työttömyysturvan varassa. Jonkin muun toimeentuloa turvaavan etuuden täydennykseksi toimeentulotukea sai 77,0 % talouksista. Työttömyys, asumismenot ja pienituloisuus olivat tuen tarpeen tärkeimmät taustatekijät.

Vuonna 1998 toimeentulotuen piiriin tuli 93 000 uutta kotitaloutta. Uusien tuensaajien määrä supistui huomattavasti vuodesta 1997 eli 18,3 prosenttia. Uusista toimeentulotuen saajista vajaa puolet oli alle 30-vuotiaita.

PALKANSAAJIEN ANSIOTASOINDEKSI (1995 = 100)

	1998		1999		
	3. nelj.	4. nelj.	1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.
Toimiala					
Maa- ja metsätalous	109,0	109,5	112,2	112,4	112,6
Teollisuus	111,0	111,6	113,9	114,1	114,0
Energia- ja vesihuolto	110,3	110,9	112,8	112,7	112,7
Rakentaminen	110,8	111,4	113,5	113,7	113,9
Tukku- ja vähittäiskauppa	110,1	109,9	112,3	112,4	112,5
Majoitus ja ravitsemustoiminta	108,2	108,9	111,1	111,2	111,3
Kuljetus	110,5	110,7	113,0	113,3	113,2
Posti- ja teleliikenne	112,0	112,5	114,8	115,1	115,1
Rahoitus	111,3	113,5	115,4	115,6	115,0
Vakuutus	110,4	111,0	113,0	113,9	114,0
Kiinteistöalan palvelut	111,3	110,4	112,6	112,7	112,8
Tietojenkäsittelypalvelu	109,4	109,4	111,5	111,6	111,7
Tutkimus ja kehittäminen	110,6	111,1	113,3	113,5	113,8
Julkinen hallinto	110,6	110,1	112,2	112,4	112,6
Koulutus	108,6	109,0	111,0	111,2	111,3
Terveystieteiden palvelut	111,3	111,6	113,4	113,5	113,6
Sosiaalipalvelut	109,8	110,1	112,2	112,3	112,4
Yhteensä	110,5	110,9	113,1	113,3	113,3
Tuntipalkkaiset	110,4	111,0	113,4	113,5	113,4
Kuukausipalkkaiset	110,6	110,9	113,0	113,2	113,3
Sektori					
Yksityinen sektori	110,8	111,3	113,6	113,7	113,8
Kunnat	109,7	110,0	112,0	112,1	112,2
Valtio	110,9	110,4	112,6	112,9	113,1
Muut	108,6	108,4	110,5	110,7	110,9

JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI (1995 = 100)

	1997	1998	1999			
			4. nelj.	1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.
Valtiontalous	101,2	102,6	101,4	100,1	100,3	100,6
Kunnallistalous	102,5	105,4	105,6	106,6	106,9	107,2

KULUTTAJAHINTAINDEKSI

	1997	1998	1999								
			V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Indeksi (1995=100)	101,8	103,2	104,4	104,7	104,6	104,4	104,5	104,9	105,1	105,1	105,5
Vuosimuutos, %	1,2	1,4	1,2	1,4	1,1	1,2	1,1	1,1	1,3	1,6	2,0
Elinkustannusindeksi (1951:10=100)	1415	1435	1452	1455	1454	1452	1453	1457	1460	1460	1466

KULUTTAJAHINTAINDEKSI (1995 = 100)

	1999	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %
	Joulukuu		
Kokonaisindeksi	105,5	0,4	2,0
Elintarvikkeet ja juomat	99,9	0,2	-0,2
Alkoholijuomat ja tupakka	108,4	0,0	2,2
Vaatetus ja jalkineet	101,8	-0,5	0,5
Asuminen, lämpö ja valo	107,8	0,6	2,6
Huonekalut, kodinkoneet ja -hoito	102,8	0,0	1,1
Terveystieteiden ja sairaanhoito	109,4	0,0	2,4
Liikenne	110,8	0,5	5,4
Viestintä	94,8	-0,2	-0,5
Kulttuuri ja vapaa-aika	105,4	1,2	1,8
Koulutus	114,0	0,0	0,5
Hotellit, kahvilat ja ravintolat	109,7	0,3	2,4
Muut tavarat ja palvelut	100,1	0,3	0,8
Nettohintaindeksi (1995=100) marraskuu	103,6	-0,0	1,6
Pohjainlaatioindikaattori (1995=100) marraskuu	104,1	-0,1	1,9

TUOTANNON HINTAINDEKSI (1949=100)

	1999	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %
	Joulukuu		
Kokonaisindeksi	1587	0,8	3,3
Kotimarkkinatavarat	1591	1,0	4,6
Vientitavarat	1627	0,6	1,6
Tavararyhmät (SITC)			
0 Elintarvikkeet	1405	0,4	1,4
7 Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	1534	0,3	-5,4
71 koneet ja laitteet, ei sähkökoneet	2271	0,4	3,0
72 sähkökoneet, -laitteet ja -tarv.	762	0,1	-15,9
Toimialaryhmät (ISIC, Rev.1)			
2-3 Tehdasteollisuus	1566	1,0	4,0
34-38 metalliteollisuus	1389	0,7	-2,4
34 metallin perusteollisuus	1072	2,2	6,7
35 metallituoteteollisuus	1565	0,8	1,2
36 koneiteollisuus	2276	0,4	3,2
37 sähkötekninen teollisuus	777	0,1	-13,4
38 kulkuneuvoteollisuus	1726	0,1	-1,4

TUKKUHINTAINDEKSI (1949=100)

	1999	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %
	Joulukuu		
Kokonaisindeksi	1629	1,1	5,5
Kotimaiset tavarat	1685	0,9	3,5
Tuontitavarat	1449	1,5	9,6
Tavararyhmät (SITC)			
0 Elintarvikkeet	1253	0,4	-0,1
3 Polttoaineet, kaasu, sähkö, lämpö	1803	1,8	14,9
31a kivennäispolttoaineet ja -öljyt	2646	3,4	40,7
31b kaasu, sähkövirta ja lämpö	1191	0,4	-1,5
5 Kemian teollisuuden tuotteet	1236	1,3	4,2
68 Epäjalot metallit	1279	4,1	14,7
7 Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	1888	0,7	1,1
71 koneet ja laitteet, ei sähkökoneet	3125	0,2	2,3
72 sähkökoneet, -laitteet ja -tarv.	711	0,3	-1,7
73 kuljetusneuvot	2004	2,0	2,9



	TUONTIHINTAINDEKSI (1995=100)			VIENTIHINTAINDEKSI (1995=100)		
	1999 Joulukuu	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %	1999 Joulukuu	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %
Kokonaisindeksi	104,1	1,6	11,4	95,2	0,8	1,7
Energiatuotteet	164,4	3,1	93,7			
Raaka-aineet ja tuotantohyödykkeet	92,4	1,9	7,2	96,7	1,0	5,8
Kestokulutustavarat	101,8	0,2	-1,3	93,0	0,2	-6,2
Muut kulutustavarat	103,3	0,5	2,1	106,4	0,2	3,2
Investointitavarat	103,5	1,3	2,3	87,5	0,3	-8,4
Tavararyhmät (NACE-TOL)						
01 Maataloustuotteet	94,8	2,4	-0,5			
02 Metsätaloustuotteet	94,7	0,0	-9,1			
C <i>Mineraalit</i>	154,0	0,8	84,4			
D <i>Teollisuustuotteet</i>	99,5	1,6	5,6	95,4	0,6	1,6
DA Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	107,1	0,1	1,6	112,8	0,6	4,6
DB Tekstiilit ja vaatteet	99,7	0,8	3,7	95,7	-0,1	-2,0
DD Puutavara ja -tuotteet				89,4	-0,4	-0,4
21 Selluloosa, paperi ja paperituotteet	85,7	-0,6	1,8	101,0	0,9	7,3
232 Öljytuotteet	176,0	9,5	99,0			
DG Kemikaalit ja kemialliset tuotteet	93,5	1,8	2,1	103,4	0,9	8,7
DH Kumi- ja muovituotteet	95,7	0,7	0,7	100,4	0,3	0,3
DI Ei-metalliset mineraalituotteet	99,8	-3,4	-5,1	112,2	1,8	3,9
27 Perusmetallit	105,4	4,6	23,5	88,1	1,1	6,4
271 rauta, teräs ja rautaseokset	105,7	5,5	13,0	76,8	0,6	-8,9
274 muut kuin rautametallit	108,7	4,0	55,7	108,3	2,2	37,7
28 Metallituotteet	101,2	0,5	-1,3	90,1	0,6	-3,1
DK Koneet ja laitteet	111,9	0,1	2,4	108,6	0,6	4,2
DL Sähkötekn. tuotteet ja optiset laitteet	78,3	0,4	-1,0	72,3	0,2	-18,1
DM Kulkuneuvot	120,0	3,2	5,8	101,4	0,1	-2,1

	TEOLLISUUDEN TUONTIAHINTAINDEKSI (1995=100)			KOTIMARKKINOIDEN PERUSHINTAINDEKSI (1995=100)			TUUKUHINTAINDEKSI (1995=100)		
	1999 Joulukuu	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %	1999 Joulukuu	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %	1999 Joulukuu	Kuukausi- muutos %	Vuosi- muutos %
Kokonaisindeksi	100,9	1,0	4,6	102,8	1,1	5,8	103,0	1,1	5,5
Kotimaiset tavarat				102,6	0,9	3,6	102,8	0,9	3,5
Tuontitavarat ¹⁾				103,2	1,6	11,3	103,3	1,5	9,6
Käyttötarkoitus									
Energiatuotteet	106,4	1,8	7,4	116,7	2,1	20,9	119,8	1,8	14,7
Raaka-aineet ja tuotantohyödykkeet	94,7	1,5	7,2	95,6	1,5	5,6	95,1	1,4	5,5
Kestokulutustavarat	113,7	0,1	4,9	105,3	0,2	0,7	103,8	0,1	0,0
Muut kulutustavarat	102,7	0,1	0,9	102,0	0,4	1,0	102,4	0,4	1,1
Investointitavarat	101,9	0,3	0,8	104,8	0,5	2,0	102,0	0,8	1,5
Tavararyhmät (NACE-TOL)									
01 Maataloustuotteet				95,3	1,5	-3,9	96,5	1,6	-3,4
02 Metsätaloustuotteet				112,7	0,8	-0,2	105,3	0,0	-2,4
C <i>Mineraalit</i>	108,1	0,2	5,0	145,1	0,7	66,3	141,0	1,0	51,0
D <i>Teollisuustuotteet</i>	101,1	1,3	6,5	100,0	1,4	6,1	101,3	1,3	5,6
DA Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	100,7	0,2	1,0	101,6	0,2	1,1	102,9	0,2	1,1
DB Tekstiilit ja vaatteet	101,2	0,0	-0,3	95,8	0,5	2,3	95,8	0,5	2,3
DD Puutavara ja puutuotteet	96,0	0,4	-3,5	95,3	0,8	-2,4	95,3	0,8	-2,4
21 Selluloosa, paperi ja paperituotteet	90,6	2,2	20,2	89,9	1,9	17,5	90,2	1,9	17,7
22 Kustannus- ja painotuotteet	107,1	0,0	0,4	107,7	0,0	0,8	106,9	0,0	0,9
232 Öljytuotteet	154,5	11,8	94,9	160,2	11,1	96	139,1	4,8	30,2
DG Kemikaalit ja kemialliset tuotteet	100,3	0,5	7,0	96,1	1,2	4,2	95,7	1,3	4,4
DH Kumi- ja muovituotteet	99,2	0,2	1,2	96,8	0,4	1,0	96,4	0,4	1,0
DI Ei-metalliset mineraalituotteet	107,1	0,6	1,7	105,3	-0,4	0,0	105,1	-0,4	0,0
27 Perusmetallit	86,3	3,2	7,0	93,3	3,8	13,2	93,3	3,8	13,2
271 rauta, teräs ja rautaseokset	85,2	2,8	-1,0	92,0	3,8	3,9	92,0	3,8	3,9
274 muut kuin rautametallit	85,9	5,2	35,0	95,6	4,6	44,2	95,5	4,6	44,2
28 Metallituotteet	108,0	0,9	2,9	106,0	0,8	1,8	106,0	0,8	1,8
DK Koneet ja laitteet	112,2	0,1	1,9	111,8	0,1	2,1	111,6	0,1	2,1
DL Sähkötekniset tuotteet ja optiset laitteet	86,1	0,2	-1,9	79,9	0,3	-1,5	79,8	0,3	-1,4
DM Kulkuneuvot	108,9	0,2	1,8	117,7	2,7	5,0	112,5	2,0	3,3
E Sähkö, kaasu, lämpö ja vesi	99,9	-0,1	-2,1	99,7	0,1	-1,9	103,6	0,2	-1,7

	TUUKUHINTAINDEKSI										
	1997	1998	1999	1999							
				V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Indeksi (1949=100)	1601	1577	1573	1555	1560	1576	1583	1593	1596	1612	1629
Indeksi (1995=100)	100,9	99,6	99,4	98,3	98,6	99,6	100,0	100,6	100,8	101,8	103,0
Vuosimuutos, %	1,6	-1,3	-0,2	-2,1	-1,2	-0,2	0,6	1,1	1,3	3,9	5,5



Viime vuoden tieliikenteessä kuoli 427 ihmistä

Henkilövahinkoon johtaneita tieliikenneonnettomuuksia sattui Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan viime vuonna kaikkiaan 6 988. Onnettomuuksissa kuoli 427 ja loukkaantui 9 067 ihmistä. Kuolleita oli 31 enemmän ja loukkaantuneita lähes sama määrä verrattuna vuoden 1998 vastaaviin ennakkotietoihin. Lopullinen kuolleiden määrä nousee vielä muutamalla ennakkotietojen tarkis-

tuksessa.

Viime vuoden kuolonuhreista 252 oli liikkeellä henkilöautolla, 9 pakettiautolla, 5 kuorma-autolla ja 4 linja-autolla. Jalankulkijoita menehtyi 65, polkupyöräilijöitä 61, moottoripyöräilijöitä 13 ja mopoilijoita 8. Lisäksi kuoli 10 muuta tienkäyttäjää. Tieliikenteessä kuolleista miehiä oli 299 ja naisia 128.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna 35–44-vuotiaiden liikenne-

kuolemia sattui 61, kun vuoden 1998 luku oli 41. Alle 10-vuotiaita kuoli 15, kun edellisen vuoden vastaava lukumäärä oli 5. Sen sijaan 65–74-vuotiaita sai surmansa 43, mikä oli 17 edellisvuotista vähemmän.

Elokuu synkin

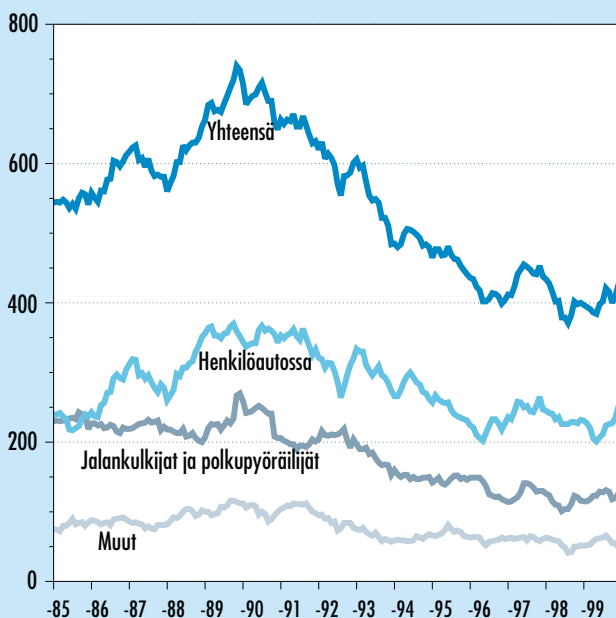
Eniten tieliikennekuolemia sattui vuonna 1999 elokuussa, jolloin kuoli 56 ihmistä. Vähiten taas kuoli maalis-

kuussa, jolloin kuolonuhreja oli 21.

Alueellisesti eniten liikennekuolemia sattui Uudellamaalla, 52, ja Varsinais-Suomessa, 39. Vähiten taas tieliikenteessä kuoli Ahvenanmaalla, jossa kuoli yksi ihminen.

Lähde: Tilastokeskuksen liikennetilastot

TIELIIKENTEESSÄ KUOLLEET 1/1985-12/1999
12 viime kuukauden aikana kuolleet kuukausittain



REKISTERÖIDYT UUDET AUTOT

	1999 Joulukuu	Vuosi- muutos %	1999 Tammi- joulukuu	Vuosi- muutos %
Autot yhteensä	7358	-25,7	156233	7,6
Henkilöautot	5930	-27,0	136324	8,4
Linja-autot	57	35,7	541	4,6
Pakettiautot	977	-15,6	14212	1,4
Kuorma-autot	394	-32,8	5156	3,7

MAJOITUSTOIMINTA

	1999 Marraskuu	Vuosi- muutos %	1999 Tammi- Marraskuu	Vuosi- muutos %
Yöpymiset hotelleissa ulkomaalaisia	910247	2,0	11401566	1,6
Hotellihuoneiden käyttöaste, %	211297	7,3	2945974	0,7
	50,8	0,1	50,3	0,3

VÄESTÖNMUUTOKSET

	1998 1.-4. nelj.	1999* 1.-4. nelj.	1998 3. nelj.	1999 4. nelj.	1999 1. nelj.	1999 2. nelj.	1999 3. nelj.	1999 4. nelj.
Elävänä syntyneet	57108	57648	15218	13315	14188	15007	15156	13297
Kuolleet	49262	49390	11680	12188	13840	11777	11679	12094
Syntyneiden enemmitys	7846	8258	3538	1127	348	3230	3477	1203
Maahan muuttaneet	14192	14452	4366	3231	3158	3551	4386	3357
Maasta muuttaneet	10817	12113	3929	2439	3098	2576	3811	2628
Nettomaahanmuutto	3375	2339	437	792	60	975	575	729
Väestön kokonaismuutos ¹⁾	12297	11301	4244	2188	610	4480	4279	1932

*ennakkotieto

VÄKILUKU

	1995	1996	1997	1998	1999	1998 3. nelj.	1999 4. nelj.	1999 1. nelj.	1999 2. nelj.	1999 3. nelj.	1999 4. nelj.
Ajankohdan lopussa, 1 000 henkeä	5117	5132	5147	5160	5171	5157	5160	5160	5165	5169	5171

Euroalueen työvoimakustannusten nousu nopeinta Hollannissa ja Suomessa



Kokonaistyövoimakustannukset nousivat euroalueella 2,2 prosenttia viime vuoden heinä-syyskuussa edellisen vuoden vastaavaan jaksoon nähden. Euroalueen ulkopuolisissa jäsenmaissa kustannusten kasvu oli nopeampaa. Sekä euroalueella että koko unionissa työvoimakustannusten nousuvauhti kiihtyi edelliseltä vuosineljännekseltä.

Nopeinta työvoimakustannusten nousu oli euroalueella Alankomaissa, Suomessa ja Itävallassa. Kaikissa työvoimakustannukset kohosivat vuodessa reilut kolme prosenttia. Selvästi nopeampaa kustannusten nousu oli Britanniassa ja Tanskassa, jotka kumpikaan eivät kuulu euroalueeseen.

Selvästi hitainta työvoimakustannusten nousu oli Italiassa, 0,5 prosenttia. Euroalueen ulko-

NIMELLISTEN TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN MUUTOS verrattuna vastaavaan neljänneeseen edellisenä vuonna

	Q1-97	Q2-97	Q3-97	Q4-97	Q1-98	Q2-98	Q3-98	Q4-98	Q1-99	Q2-99	Q3-99
Euroalue	2,80	2,90	2,10	2,60	1,70	1,80	1,60	1,80	2,00	2,00	2,20
EU15	3,20	3,10	2,60	3,00	2,40	2,50	2,30	2,30	2,60	2,30	2,70
Belgia	1,60	2,50	2,80	3,00	2,00	1,20	2,60	2,60	2,60	:	:
Tanska	3,60	3,90	4,10	3,90	4,30	4,40	4,50	4,60	4,80	4,10	4,00
Saksa	2,30	2,60	1,90	2,10	1,90	1,60	1,70	2,00	1,80	1,70	2,20
Espanja	2,80	3,80	3,40	4,30	4,20	2,90	2,40	2,30	2,20	1,80	2,20
Ranska	2,50	2,10	2,30	2,50	2,70	2,70	2,50	2,70	2,50	2,40	:
Irlanti	3,90	4,60	5,50	5,30	5,50	4,60	5,10	4,50	4,20	:	:
Italia	4,20	4,90	2,70	2,20	-1,80	-1,40	-2,00	-1,60	-0,30	0,80	0,50
Luxemburg	3,10	1,70	1,40	0,80	1,50	0,30	1,70	2,80	0,00	2,70	:
Alankomaat	5,00	1,40	-1,10	3,40	-0,30	3,60	2,80	1,80	3,80	3,50	3,40
Itävalta	2,10	1,30	1,50	2,60	1,40	2,80	1,20	3,40	5,50	2,20	3,20
Suomi	2,70	2,60	3,00	1,20	4,50	4,30	4,10	3,90	3,00	3,20	3,20
Ruotsi	5,40	3,90	4,00	4,40	2,40	2,50	2,80	2,50	3,20	2,10	1,90
Iso-Britannia	4,80	4,10	4,50	4,80	5,60	6,00	5,40	4,60	5,20	3,50	5,00

puolelle jäänyt Ruotsi oli toinen jäsenmaa, jonka työvoimakustan-

nusten nousuvauhti jäi alle kahden prosentin.

Lähde: Eurostat news release 10/2000.

KANSAINVÄLINEN KATSAUS



Väkiluku (tuhansia)	1998	270280	125933	8079	10203	5304	5153	58847	82048	10522	3719
BKT (Mrd.US \$)	1998	8178,8	3797,2	211,9	249,3	174,8	126,2	1435,5	2142,1	119,3	82,3
BKT/as ostovoimakorjattu OECD=100	1998	145	115	114	115	125	103	105	109	69	107
BKT:n vuosimuutos-%	q3/99	3,9*	1,0	3,0	1,7*	0,9	4,5	3,0	1,3	3,5*	10,4*
Teollisuustuotanto, vuosimuutos-%	marrask.	5,0*	5,7	3,6*	1,5	0,9*	2,3*	4,5	2,3	2,8*	4,2*
Työttömyysaste,%	marrask.	4,1*	4,5	4,2	8,7	4,2*	10,0	10,5	9,1	..	6,0
Inflaatio, vuosimuutos-%	jouluk.	2,6*	-1,2*	0,9*	1,9	3,0*	2,0	1,2	1,2	2,7	3,4
Vähittäiskaupan myynti, vuosim. %	lokak.	10,0*	0,8	8,8	-1,7*	0,1	5,5	0,8	2,3	-2,1*	9,2*
Osakkeiden hinnat, vuosimuutos-%	jouluk.	10,9	44,9*	3,0*	0,8*	12,8*	149,0	49,6	25,7	86,6*	14,8*
		USA	Japani	Itävalta	Belgia	Tanska	Suomi	Ranska	Saksa	Kreikka	Irlanti

Lähde: OECD Main Economic Indicators ja Key Economic Indicators, Eurostat Statistics in Focus. Population and social conditions, Viro ja Venäjä (tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia muiden kanssa): Tilastokeskuksen IBS-palvelu

Palvelukseen halutaan miljoona informaatioammattilaista

Informaatioteknologian räjähdysmäinen kasvu on aiheuttanut pulan alan ammattilaisista kaikkialla maailmassa. Amerikassa pula on Meta Groupin arvion mukaan 400 000:sta ammattitaitoisesta työntekijästä. Toinen raportti, jonka julkaisi International Data Corporation, arvioi Länsi-Euroopasta puuttuvan vuoteen 2002 mennessä lähes 600 000 nettiammattilaisista. Alan työntekijöiden kysyntä ylittää jatkuvasti tarjonnan.

Raportin mukaan Suomessa informaatiotekniikan ammattilaisten kysyntä vuoteen mennessä on yli 20 000 työntekijää ja tarjonta reilut 12 000. Pulaa olisi siis yli 8 000 työntekijästä.

Saksassa raportin laskelmien mukaan kysynnän ja tarjonnan erotus on lähes 190 000

työntekijää, Britanniassa yli 80 000. Kuudenkymmenentuhannen luokkaa vajeus on Ranskassa, Italiassa ja Alankomaissa.

Jos Espanjan aurinko innostaa informaatioammattilaista, niin sielläkin on töistä valinnan varaa. Pulaa on 26 000 työntekijästä.

Lähde: Financial Times

Luotonanto voimakkaassa kasvussa

Sekä yksityiselle että julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhti kiihtyi entisestään euroalueella viime vuoden lopulla. Marraskuussa yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui peräti 11 prosenttiin. Julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nousi 1,8 prosenttiin.

Luotonantoa yksityiselle ja yrityssektorille kasvattivat Euroopan keskuspankin kuu-

kausikatsauksen mukaan useat tekijät: erityisesti talouden elpyminen ja suotuiset näkymät, luokisat fuusiot ja yritysostot euroalueella sekä luottojen ja kiinteistöjen hintojen nousun väli-

Lähde: Euroopan keskuspankin kuukausikatsaus, tammikuu 2000.

EU:n talouskasvu kiihtynyt

Bruttokansatuote kasvoi sekä koko EU:ssa että euroalueella heinä-syyskuussa 2,3 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan jaksoon nähden. Kasvu on kiihtynyt hieman koko vuoden ajan. Eurostatin mukaan kasvua on vauhdittanut varsinkin kotitalouksien kulutus ja myös investointien kasvu, jossain määrin myös viennin kasvu.

Nopeinta talouskasvu oli Alankomaissa, Espanjassa ja Ruotsissa. Myös USA:ssa talouskasvu vauhdittui heinä-syyskuussa.

Lähde: Eurostat news release 9/2000.

Inflaatio nostaa päätään

Sekä euroalueen että koko EU:n inflaatio nousi joulukuussa 1,7 prosenttiin. Marraskuussa lukema oli 1,5 prosenttia euroalueella ja 1,4 prosenttia koko yhteisössä. Vuoden takaisesta tilanteesta kuluttajahintojen nousuvauhti on kiihtynyt lähes prosenttiyksikön.

Nopeimmin inflaatio laukasi joulukuussa Irlannissa (3,9 %), Tanskassa (3,1 %) ja Espanjassa (2,8 %). Hitainta inflaatio oli Ruotsissa ja Britanniassa (molemmissa 1,2 %), sekä Saksassa ja Ranskassa (molemmissa 1,4 %).

Marraskuuhun verrattuna inflaatio kiihtyi kahdessatoista jäsenmaassa ja laski kolmessa. Suurimmat suhteelliset inflaatiovauhdin nousut ovat tapahtuneet Ruotsissa ja Saksassa.

Lähde: Eurostat news release 11/2000.



57588	15707	4431	9968	39371	8851	7106	59168	374956	146899	1450	1998
1171,8	378,3	145,5	105,4	556,3	228,8	262,4	1362,3	8360,9	273,9	5,2	1998
103	110	131	73	80	101	126	101	101	21*	..	1998
0,9*	4,0	2,1	2,8*	3,7	4,2	1,5	1,9	1,7*	-0,7*	-2,3*	q3/99
2,3	-0,8	2,7	1,6*	2,6*	4,2*	5,6*	1,5*	1,9*	12,9	7,5*	marrask.
11,1*	2,8*	3,3*	4,7	15,4	6,6	3,0*	5,9*	9,0	11,7	11,7*	marrask.
2,1	2,2	2,8	2,0*	2,9	1,3	1,7	1,4*	1,5*	50,5*	3,9	jouluk.
3,8*	-0,7	-0,1*	7,1*	7,2*	5,8	-1,1*	4,1*	3,1*	0,0*	5,0*	lokak.
11,8*	27,2	48,4	10,9	19,4	41,4*	9,6*	23,3	jouluk.
Italia	Alankomaat	Norja	Portugali	Espanja	Ruotsi	Sveitsi	Britannia	EU yhteensä	Venäjä	Viro	

*Poikkeukset: BKT/as: Venäjä 96 (Maailmanpankin arvion mukaan) BKT (vuosimuutos): USA, Belgia, Italia, EU-yht. ja Viro 99q2; Venäjä 99q1; Portugali 1998q4; Kreikka ja Irlanti 1998 Teollisuustuotanto (vuosimuutos): USA ja Viro 9912; Tanska, Suomi, Kreikka, Portugali, Espanja, Ruotsi, Britannia ja EU-yht. 9910; Itävalta 9909; Irlanti 9908; Sveitsi 99q3 Työttömyysaste: USA 9912; Tanska, Italia ja Alankomaat 9910; Britannia 9909; Norja 99q3; Sveitsi ja Viro 99q2 Inflaatio: USA, Japani, Itävalta, Tanska, Portugali, Britannia, EU-yht. ja Venäjä 9911 Vähittäiskaupan myynti (=volyyymi, Espanja: myynnin arvo): Norja, Espanja, Britannia, Venäjä ja Viro 9911; USA, Belgia, Kreikka, Irlanti, Portugali ja Sveitsi 9909; EU-yht. 9908; Italia 9812 Osakkeet: Japani, Itävalta, Italia ja Sveitsi 9911; Irlanti ja Ruotsi 9910; Belgia ja Tanska 9909; Kreikka 9908



Kuvion tekijän muistilista

Viisi Ruotsin tilastollisen keskustoimiston tutkijaa kirjoitti muutama vuosi sitten tilastografiikkaa käsittelevän oppikirjan, jota voi suositella kaikille aiheesta kiinnostuneille (Wallgren A., Wallgren B., Persson R., Jorner U., Haaland J.A.: Graphing Statistics & Data). Kirjan lopussa on kaksi muistilistaa, tai oikeammin kysymyslistaa, joihin jokaisen kuvion tekijän kannattaisi ottaa kantaa ennen kuin aloittaa ja sitten, kun on saanut mieleisensä esityksen aikaan.

Ennen kuin aloitat:

Mikä on kohderyhmä?

Erilaisille kohderyhmille pitää useimmiten tehdä erilainen kuvio. Kohdeyleisön kykyä ymmärtää kuvioita ei saa yliarvioida sen paremmin kuin aliarvioidakaan.

Mikä on kuvion rooli?

Onko kuvion tarkoitus tutkia, havainnollistaa, tuoda esiin monimutkainen riippuvuus, kiinnittää huomiota, olla keventävänä osana muuten ehkä liian raskasta kokonaisuutta tai jokin muu? Erilaiset roolit johtavat erilaiseen lähestymistapaan ja erilaiseen kuviorakenteeseen.

Minkälainen kuvio pitäisi valita?

Kuviotyypin valinnassa on otettava huomioon muun muassa esityksen aihealue, tietojen luonne, esitystilanne ja kohdeyleisö. Kuviotyyppien valikoima on laajempi kuin yleisesti uskotaankaan.

Miten kuvio esitetään?

Esitysvälineellä ja -tilanteella on suuri vaikutus siihen, millainen kuvio pitäisi tehdä. Kaksivärisen tutkimusraporttiin sopii toisenlainen kuvio kuin esitelmän yhteydessä näytettyyn väriin piirtoheitinkalvoon. Sillä ovatko värit käytettävissä lopullisessa versiossa, on suuri merkitys, samoin kuin sillä, tehdäänkö lopullinen versio mahdollisesti korkealaatuisena painotyönä.

Kuinka suuri kuviosta tulee?

Kuvion fyysisellä koolla on suuri merkitys sille, kuinka paljon yksityiskohtia kuviossa voi olla tai miten paljon tietoa kuvioon voidaan sisällyttää. Pienennettäessä tai suurennettaessa kuvion osat muuttuvat eri tavoin.

Onko kuvio todella paras tapa?

Joissain tilanteissa esimerkiksi taulukko tai teksti on parempi vaihtoehto kuin kuvio. Kuvioilla kannattaa esittää tärkeät tulokset, jotka erottuvat selkeästi.

Onko yksi kuvio paras tapa?

Joskus monta yksinkertaista kuviota on parempi vaihtoehto kuin yksi erittäin monimutkainen. Esimerkiksi pienistä yksinkertaisista ja samalla rakenteella tehdyillä kuviolla voi esittää moniulotteisen riippuvuuden.

Mitä välineitä on käytettävissä kuvion tekemiseen?

Esitysmenetelmät ja -tekniikat rajoittavat monella tavoin sitä, mitä halutaan tehdä – tai ne antavat uusia mahdollisuuksia. Tällainen asia on muun muassa se, tehdäänkö kuvio tietotekniikkaa apuna käyttäen vai ei. Tietokoneiden kohdalla vaikuttavat muun muassa käytettävät ohjelmistot ja tulostinlaitteet.

Kun (uskot, että) olet valmis:

Onko kuvio helppo ymmärtää?

Se, mikä kuviolla halutaan tuoda esiin, pitää näkyä kuviosta nopeasti ja selkeästi. Tässä yhteydessä pitää muistaa myös kohderyhmä ja esitysväline.

Voidaanko kuvio ymmärtää väärin?

Esittääkö kuvio todella sen, mitä ajattelet sen esittävän? Voiko joku toinen ymmärtää käsitteet,

mitta-yksiköt jne. eri tavalla. Kertooko kuvio totuuden?

Onko kuvio hyvän kokoinen ja muotoinen?

Joissain tilanteissa kuvion koko ja muoto on valittavissa. Toisinaan taas kuviolle annettu tila on tarkalleen määrätty. Jos esitykseen sisältyy useita saman tapaisia kuvioita, voi olla hyvä tehdä niistä saman kokoisia ja muotoisia.

Onko kuvio oikeassa paikassa?

Raportteihin ja artikkeleihin sijoitetut kuviot tulisi olla lähellä sitä tekstin osaa, johon ne liittyvät.

Oletko testannut kuviota kenelläkään?

Omien teelmien arvioinnissa itse kullakin on sokea piste. Puutteiden ja ongelmien löytämisessä kollegat ovat hyvä apu, ja heidän mielipiteitään on syytä arvostaa.

**Erikoistutkija
Vesa Kuusela,
Tilastokeskus**



AIHE JA JULKAISU NRO

Eurooppaparaportti 1999/5
Hyvinvointikatsaus 4/99
Kuntapuntari 6/99
Suomen lähialueet 4/99

INDEKSIT

Kuluttajahintaindeksi 1999, joulukuu
Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1999, 4. vuosineljännes
Maarakennusalan ja metsäalan konekustannusindeksit 1999, 4. vuosineljännes
Maarakennuskustannusindeksi 1999, joulukuu
Rakennuskustannusindeksi 1999, joulukuu
Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi 1999, marraskuu
Tuottajahintaindeksit 1999, joulukuu

KANSANTALOUS

1999:24 • Tuottavuuskatsaus 1999

KATSAUKSIA

1999/2 • Suomen maaseutu EU-kauden alussa - Maaseutuindikaattorit

KOULUTUS

2000:1 • Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 1999

KÄSIKIRJOJA

Nro 14 • Ammattiluokitus 1997. Liite1. Hakemisto. Ensimmäinen tarkistettu laitos

LIIKENNE JA MATKAILU

2000:1 • Matkailutilasto 1999, marraskuu

OIKEUS

1999:18 • Oikeustilastollinen vuosikirja 1999
2000:2 • Konkurssitiedote 1/2000
2000:3 • Poliisin tietoon tullut rikallisuus 1999, ennakkotiedot ja 4. vuosineljännes

PALKAT

1999:20 • Hinta- ja palkkatiedote 5/99

RAHOITUS

2000:1 • Rahoitusmarkkinoiden kuukausisarjat 2000, tammikuu
2000:2 • Luotot, talletukset ja korot 1999, marraskuu

RAKENTAMINEN

2000:1 • Talonrakentaminen ja suhdanteet 2000, tammikuu

TULOT JA KULUTUS

2000:1 • Kuluttajabarometri 1999, joulukuu
2000:2 • Kuluttajabarometri: taulukot, 1999, joulukuu

VÄESTÖ

1999:14 • Väestönmuutokset 1998

Tilastokeskuksen julkaisuja voi tilata julkaisujen myynnistä,
00022 TILASTOKESKUS, puh. (09) 1734 2011, faksi: (09) 1734 2500

TIETOAJAN PALVELUKORTTI

postita ilmaiseksi, faksaa (09) 1734 2354 tai soita (09) 1734 2531

Tilaan Tietoajan

- | | |
|--|-------------------|
| <input type="checkbox"/> kestotilauksena | 350 mk/12 numeroa |
| <input type="checkbox"/> vuositilauksena | 410 mk/12 numeroa |
| <input type="checkbox"/> irtonumero | 39 mk/nro |
| <input type="checkbox"/> edellisvuosien irtonumero | 30 mk/nro |
| <input type="checkbox"/> ilmainen näyttenumero tuttavalleni: | |

Nimi _____
Osoite _____
Postinro ja -toimipaikka _____
Puhelin _____

Tilaan Tietoajan kuvia A4-koossa

- | | | |
|---|-----------|-----------------------|
| <input type="checkbox"/> musta-valkokopioina (perushintaan 5 paperikopiota) | _____ kpl | 65 mk/kpl + alv 22 % |
| <input type="checkbox"/> värinkopioina | _____ kpl | 65 mk/kpl + alv 22 % |
| <input type="checkbox"/> musta-valkokalvona | _____ kpl | 100 mk/kpl + alv 22 % |
| <input type="checkbox"/> värikalvona | _____ kpl | 150 mk/kpl + alv 22 % |

Numerosta _____
Sivulta _____
Aiheesta _____


Yhteystietoni/Osoitteenmuutos ___ / ___ 19 ___ alkaen

Vanha osoitteeni:

Nimi _____
Osoite _____
Postinro ja -toimipaikka _____
Asiakasnumero _____

Uusi osoitteeni:

Nimi _____
Osoite _____
Postinro ja -toimipaikka _____
Puhelin _____



Tietonka /3A
VASTAUSLÄHETYS
Sopimus 00022/710
00003 Helsinki

Tieto
keskus
maksaa
postimaksun



.A215

TILASTOKESKUS KOULUTTAA

Numeerisen tiedon visuaalinen esittäminen 4.–5.4.2000

Tule kurssille oppimaan:

- ♦ hyvän ja huonon tilastokuvion ominaisuudet
- ♦ tilastografiikan periaatteet
- ♦ viiva-, piirakka- ja pylväskuviot
- ♦ karttapohjaiset tilastokuviot
- ♦ symbolein esitetyt tilastokuviot
- ♦ jakaumaluonteisen tiedon esittäminen graafisesti

Faktatiedottaminen organisaatioviestinnän osana 13.4.2000

Monipuolisen tietotarjonnan keskellä haluat varmaan tietää, mihin tietoon voi luottaa. Mikä sitten tekee tiedosta luotettavan: tiedon sisältö, tiedottamisen tapa vai vain mielikuva tiedon tuottajasta?

Kurssilla opit, millä tavalla tutkittuun tietoon pohjautuva tiedottaminen poikkeaa muusta tiedottamisesta – vai poikkeako se lainkaan. Kurssilla käydään läpi, mitä taloudellisia suhdanteita kuvaavalta tiedottamiselta kansainvälisesti edellytetään ja mistä koostuu luotettava uutispalvelu.

Työelämän uudet tuulet 26.4.2000

Tule kuulemaan työelämän muutoksista:

- ♦ työllisyyden kehitys Suomessa aloittain ja alueittain
- ♦ työllisyys muissa maissa ja EU:n alueella
- ♦ työllisyystietojen eri lähteet
- ♦ pätkätyöt, eläkeputki
- ♦ koulutusvaatimukset ja työvoimapula
- ♦ työmarkkinoilta poistumisen reitit



Miten käytän ympäristötilastoja 4.–5.5.2000

Kurssilla perehdyt ympäristötilastoihin ja niiden hyödyntämiseen esim. yritysten ympäristöraportoinnissa ja -viestinnässä:

- ♦ ympäristönsuojelumenot tilastoissa ja yritysten laskentatoimessa
- ♦ ympäristöliiketoiminta
- ♦ ympäristötilinpito
- ♦ tiedot jätteistä ja päästöistä
- ♦ EU:n ja OECD:n ympäristötilastot

Tilastokeskus, tilastokoulutus

puhelin: (09) 1734 3681 tai 1734 2529

sähköposti: koulutus.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

Tutustu kurssitarjontaanamme

Internetissä:

www.tilastokeskus.fi/tk/tp/koulutus.html



00022 Tilastokeskus
p. (09) 17 341,
ohivalinta (09) 1734...
faksi p. (09) 1734 2750
www.tilastokeskus.fi

Tietopalvelu, tiedustelut
Tilastokirjasto:
p. (09) 1734 2220,
faksi (09) 1734 2279

Julkaisujen myynti:
p. (09) 1734 2011
(ympäri vuorokauden),
faksi (09) 1734 2474

Aluepalvelutoimistot:
Oulu, p. (08) 537 2046
faksi (08) 537 2047
Seinäjoki, p. (06) 414 4539,
faksi (06) 423 3696

Tampere, p. (03) 3141 5900,
faksi (03) 3141 5950
Turku, p. (02) 274 3430,
faksi (02) 274 3440